

Szerkesztőség kiadómivatal
és nyomda: Bül. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgönycím 1
Közlöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejfel
több :: Egyszer szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint ::

XLVI. évfolyam, 221. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Kedd, 1931. szeptember 29

Uj világtörténelem indul Berlinből

Laval és Briand fogadtatása Berlinben — A hatalmas tömeg lelkes ünneplésben részesítette a két francia politikust — »Békét!« »Soha többé háborút!« kiáltotta a tömeg — Laval nyilatkozata a francia-német barátságról — Megalakult a francia-német gazdasági bizottság

A francia politikusok Hindenburgnál

Európa vasárnap történelmi jelentőségű eseményre virradt: Laval és Briand, Franciaország miniszterelnöke és külügyminisztere megérkeztek Berlinbe. Ötvenhárom év óta, vagyis azóta, hogy a hatalmak Berlinben kongresszusra ültek össze a keleti kérdés rendezésére, francia miniszterek hivatalosan nem voltak Berlinben. A két francia államférfi látogatása, amely a félszázados tradícióval való szakitást is jelenti, minden valószínűség szerint nem marad jelentőség nélkül Európa további sorsának kialakulásában. Európa népei, amikor felfokozott érdeklődéssel tekintenek a berlini találkozó felé, azt szeretnék remélni, hogy az a francia és német lobogó, amelyet vasárnap reggel a berlini pályaudvaron egymás mellett lengetett a szél, Európa nyugalmanak, gazdasági békéjének szimbóluma, záloga is. Ez a béke és főleg a gazdasági béke — mint azt az utóbbi napok eseményei megmutatták — Európa valamennyi népének egyaránt érdeke és nyilván ezt ismerte fel a két francia államférfi, amikor a hatalom csúcsán álló Franciaország képviselőiben 1931. szeptember 27-én Németország fővárosába utazott.

Soha többé háborút!

Laval és Briand szalonkocsija vasárnap reggel nyolc óra negyven perckor futott be a friedrichstrassei pályaudvarra. A németek minden előkészületet megtettek a francia államférfiak fogadtatására és különösen a német rendőrség feladata volt igen nehéz, mert ugy-

Laval: Elkerülhetetlen az igazságos együttműködés

— A bizalom feltámasztása tekintetében és a hit helyreállítása érdekében elkerülhetetlen az igazságos együttműködés. A német-francia kapcsolatok gyors javulását akarjuk előkészíteni. Gazdasági téren azonnal rátérhetünk a cselekvés útjára és cselekedni is fogunk. Nyugtalan a világ, példátlan gazdasági válság tört ránk. A tekintetek felénk irányulnak. El kell végre is jönnie a megegyezésnek, mert elsősorban ez a megegyezés hozza meg számunkra a boldogulást.

A fogadtatás után Laval néhány szót mondott a rádióba, amelyben megköszönte a német népnek a szívélyes fogadtatást. Ezalatt Briand Francois Poncet kíséretében a Bergmannstrassei temetőbe ment, hogy ott elhelyezze kékfekér-piros szallaggal átkötött vörös szegfűcsokrárt és krizantém-koszorúját Stresemann sirján. Fél tizenkettőkor Laval miniszterelnök Brüning kancellárt látogatta meg, Briand külügyminiszter pedig Curtius dr.-t.

„Nekünk találkozunk kell...”

Este a kancellár adott Briand és Laval tiszteletére vacsorát, amely fogadtatással volt egybekötve. A vacsorán a kormány tagjai, a birodalmi gyűlés, elnöksége és a képviselők is résztvettek.

Az első felköszöntőt Brüning kancellár mondotta aki a birodalmi kormány nevében üdvözölte vendégeit és köszönte meg nekik látogatásukat.

Elmondotta ezután a kancellár, hogy párisi látogatásuk óta Európa helyzete erősen rosszabbodott. Egyes országok gazdasági és pénzügyi nehézségei világválsággá sűrűsödtek össze, amelynek mértékét senki sem látta elő-

szólván a határtól a berlini szállodáig lezárták az utat hogy senki illetéktelen közelébe ne férközhessen a francia államférfiaknak. A pályaudvaron Brüning birodalmi kancellár, Curtius külügyminiszter a francia nagykövetség tagjai, a berlini francia kolónia küldöttsége, von Bülow államtitkár, a kabinetfőnök, a sajtófőnökök és magasrangú tisztii küldöttségek fogadták Lavalt és Briand-t.

A pályaudvar előtti téren nagyszámu embertömeg gyűlt össze, amely lelkes óvációval fogadta a francia államférfiakat.

— Nie wieder Krieg! Soha többé háborút! Békét! Békét!

Kiáltotta a tömeg, amikor Laval és Briand autójába szállt. A szálloda előtt a kocsiból Laval szállt ki Brüning kancellárral, a második kocsiból pedig Briand Curtius-szal. A harmadik gépkocsi Bülow német és Berthelot francia államtitkárokat hozta, majd Francois Poncet és von Hoesch autója következett. A német miniszterek a vendégeket a szálloda előcsarnokáig kísérték, ahol elbucsuztak tőlük és Laval, Briand és kísérete visszavonultak lakosztályaikba. Az Adlon-szálló előtt összegyűlt tömeg olyan kitartóan éljengett, hogy a francia minisztereknek meg kellett jelenniük az erkélyen, hogy megköszönjék az ovációt.

Féltenegykor Laval fogadta a sajtó képviselőit akiknek kijelentette, hogy utjának főcélja egy német-francia bizottság megalakítása, amely az összes gazdasági kérdéseket megvizsgálja.

re. Mindenféle nyomor és gond, bizonytalanság és kétségbeesés sanyargatja a népeket

— Az európai népek — fejezte be pohárköszöntőjét Brüning kancellár — csak azon a napon nyerhetik vissza békéjüket, amikor a két nagy szomszédország: Németország és Franciaország lelkiileg legyőzte a multat. A jövő gazdasági politikájának erre van szüksége. Tudom hogy a mult sok sötét és szomorú emléket takar, de az emlék nem lehet akadály — nekünk találkozunk kell...

A német birodalmi kancellár felköszöntőjére Laval francia miniszterelnök azonnal válaszolt.

Azzal kezdte, hogy ők valamennyien tisztában vannak a berlini látogatás jelentőségével, hiszen azóta nem járt hivatalosan francia államférfi a német fővárosban, mióta a berlini kongresszus idején Waddington képviselte Franciaországot a német fővárosban. Már pedig ennek több mint fél évszázada.

— Mi nemcsak udvariassági gesztusból jöttünk ide — folytatta Laval — hanem azért, hogy felvegyük a párisi és londoni tárgyalások fogalát újra, mert a mai államférfiaknak

megfeszített jóakarattal és kölcsönös együttműködéssel kell dolgozni a jövő érdekében, hogy helyreállítsuk azt a kölcsönös bizalmat, amely nélkül nincs hit, nincs termékeny munka és nincs segítség. Együtt kell dolgoznunk az egész világ rendjéért és békéjéért.

A bankett a késő éjszakai órákig tartott.

A ma délelőtti tárgyaláson egyébként konkrétizálták a német-francia gazdasági bizottság létesítésének eszméjét. Csupán a nagy üzemekről és a bizottság személyi összetételéről folyt még vita. Arról is volt szó, hogy

a franciák a német rövidlejáratu hitelek hosszú lejáratuakká alakítják át.

A francia-német gazdasági bizottság végül is megalakult. Mindkét állam 20—20 tagot nevezett be a bizottságba.

Német-francia gazdasági együttműködés

Laval berlini tárgyalásának délutáni programja annak a kérdésnek megvitatása volt, hogy lehetséges-e megvalósítani a német-francia gazdasági együttműködést. Francia tőkével finanszíroznak a német dologi kiadásokat. A francia gyarmatokon ugyanis nagy lehetőségek vannak kihasználatlanul. Ennek tanulmányozását a gazdasági bizottság végezné, mely októberben kezdené már meg működését

Laval és Briand Francois Poncet kíséretében a ma délelőtti folyamán felkeresték Hindenburgot. A Wilhelmstrasse környékén több százezernyi tömeg hullámozott és lelkesen éljengették a vendégeket. Mikor a rendőrtisztek látták, hogy a tömeg hangulata milyen barátságos, csökkentették a rendőrkordont. Laval és Briand háromnegyed 11 órakor hagyták el a köztársasági elnök palotáját és a szállodájukba hajtottak.

Párisi jelentések szerint Laval és Briand látogatásával kapcsolatban meginterjuválták dr. Kaas német centrupárti képviselőt aki a francia sajtó reprezentánsainak a következőket mondotta azon kérdésekre, hogy lehetségesnek tartja-e egy antant létesülését Németország és Franciaország között?

— Lehetségesnek tartom, azonban csak olyan feltétel mellett, ha revidálják a békeszerződéseket. Ha szavazásra kerülne a sor, a német nép véleményem szerint az antant szavazna, azonban a békeszerződések revidálása mellett.

Este hét órakor a berlini hivatalos körök nyilatkozatot tettek közzé, melynek hivatalos jellege van. A nyilatkozat az eddigi megbeszélések fontos eredményeiről számol be és ezek közül igen nagy jelentőségűnek minősíti a német-francia állandó bizottság megalakulását.

Fontos megállapodások

A német-francia állandó bizottság tagjai a kormány, az ipar, a kereskedelem és a munkásság képviselőiből kerültek ki mindkét részről akik teljes mértékben képviselik osztályaik és érdekeltségeik szempontjait. Az állandó bizottság állandó titkárságot fog felállítani, amely felváltva, hol Berlinben hol pedig Párisban működne. Üléseit is felváltva tartja meg a két metropolisban. Az állandó bizottság egész sor gazdasági kérdést és kereskedelmi tervet fog már a közeljövőben letárgyalni, amelyek főleg a két ország közötti árucserére és a vámkorlátozásokra vonatkozik. A nyilatkozat kifejezetten hangsúlyozza végül, hogy ezek a megállapodások éppúgy, mint az állandó német-francia bizottság egész tevékenysége, egyetlen egy más állam ellen sem irányulnak. Remélik a kölcsönösen tanácskozó kormányférfiak, hogy a bizottság megalakításával egy szoros német-francia együttműködés alapjait sikerült lerakni.

A háztulajdonosokkal való békés megegyezés

mellett foglalt állást a Kereskedelmi Testület aradi nagygyűlése — A város jó példával jár elől az üzletberek leszállításában — Dr. Radu Cornel interimér-bizottsági elnök előadása a munkanélküliek nyomoráról

Országos mozgalom a házbérkérdés szabályozása érdekében

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartották Aradváros kereskedői a Kereskedelmi Testület nagytermében első őszi értekezletüket, amelyen rendkívül fontos tárgysorozat szerepelt. Így elsősorban a házbérlészállítás, a villanyárak és a közterhek leszállításáról kívántak tárgyalni. A Kereskedelmi Testület nagyterme zsúfolásig megtelt kereskedőkkel és az értekezletet pontban tizenegy órakor Domán Sándor, a Testület elnöke nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket és rávilágított arra, hogy a jelenlegi gazdasági bajokon a kereskedőknek nem áll módjukban segíteni, ez másoknak a feladata, azonban a kereskedőknek minden erejükből azon kell lenniük, hogy ezt a válságos időszakot túléljék. Ez pedig csak úgy érhető el, ha csökkentik a rezsit és minden tekintetben igyekeznek takarékoságot elérni. Ennek a módjait kívánják itt megbeszélni. Bejelentette még, hogy az értekezletre eljön Radu Cornel dr. az interimér-bizottság elnöke is, aki a kereskedőket is be kívánja vonni a munkanélküliek felségélyező akcióba. Beszéde befejeztével Domán Sándor üdvözölte a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőit, megjelent Falus Lajos dr.-t és a szövetség titkárát Fried János dr.-t.

Szöllösi Zsigmond dr., a Testület főtitkára, a számvizsgáló-bizottság jelentését olvasta fel, majd pedig az üzletberek leszállításának kérdésére tért át. Mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy közeledik a november elseje, amikor meg kell hosszabbítani a bérleti szerződéseket. Akkor, amikor mindennek az ára csökken, le kell szállani a házbérlésnek is, mivel ez a kereskedőknek egyenesen létérdeke. Arról van szó, hogy a háztulajdonosok a méltányosság szerint állapítsák meg az üzletbereket és ne ragaszkodjanak minden esetben szerzett jogukhoz. A házbérlészállításra vonatkozólag a kereskedőknek mindenképpen meg kell egyezniük házigazdáikkal, mert akkor, ha egy kereskedő elhagyja jelenlegi üzletét hogy más helyiséget béreljen, úgy ennek a kereskedőnek tökélyre pusztul, mivel a helyiséggel együtt elveszti éveken át megszerzett vevőkörét. Az elnökségnek az a javaslata, hogy október 15-ig próbáljanak a kereskedők egyénenként megegyezni a házigazdákkal, ha ez nem sikerül, akkor a Kereskedelmi Testület a maga erkölcsi erejével igyekszik közbelépni és létrehozni a megegyezést. Abban az esetben pedig, ha az eseteknek többségében nem jönne létre megegyezés, — amit azonban nem hisz — akkor a Kereskedelmi Testület Szövetsége interválni fog a kormánytól, hogy törvényhozás útján szabályozza a házbérkérdést.

Radu dr. beszéde

Amikor Szöllösi Zsigmond dr. előadásának elhez a pontjához ért, lépett a terembe Radu Cornel dr. interimér-bizottsági elnök, Pacuraru Brutus iparkamara főtitkár társaságában. Radu Cornel dr.-t Domán Sándor meleg szavakkal üdvözölte, majd pedig előadta a tárgysorozatot és arra kérte az interimér-bizottság elnökét, hogy a házbérlészállításában a város, mint házigazda járjon elől jó példával. Radu dr. azonnal válaszolt az elnök beszédére és először román, majd pedig magyar nyelven fejtette ki álláspontját:

— 'Aki figyelemmel kísérték eddigi aktivitásomat, — mondotta Radu Cornel dr. — azt tapasztalhatták, hogy amikor a kereskedők olyértelmű kérvényt intéztek hozzánk, amelyben a házbérlészállítását kérték, úgy ezeknek a kéréseknek az esetek legnagyobb részében eleget tettünk. Akkor pedig, amikor a városi adóra kérték halasztást, nem volt olyan

eset, hogy ennek a kérésnek ne adtam volna helyt. Nagyon jól tudom, hogyha kereskedők nem fizetik adóikat, úgy ez nem rosszakarattól, hanem a körülmények kényszerítő hatása alatt történik. A villanyárak leszállítását is tanulmány tárgyává fogom tenni.

Segélyt a munkanélkülieknek!

— 'Amiért tulajdonképpen idejöttem, az a munkanélküliség kérdése. Mindannyian ismerik ezt a problémát és az eddigi bizottsági üléseken azt tapasztaltam, hogy mindannyian át vannak hatva annak tudatától, hogy sürgős segítségre van szükség. A város munkanélküli ankétja mindenekelőtt a munkanélküliek összeírására irányul. Meg kell állapítanunk azt, hogy kik a munkanélküliek és kik azok, akik nem akarnak dolgozni. Ennek érdekében a nőegyletekhez fordultunk, amelyeknek tagjai bejárják a munkanélküliek házeit. A bejelentett munkanélkülieket három csoportra osztjuk: 1. azokra, akik azonnali segítségre szorulnak és akiknél bármilyen késelem katasztrófával járhatna; 2. akiknek még van valamelyes alapjuk, amiből élni tudnak és 3. azokra, akik nem akarnak dolgozni. Eddig 800 munkanélküli van bejelentve és ötszáz a lakásán már kint is jártak a hölgyek. A program második részét a munkanélküliek segélyezése képezi. A városi tisztviselők már felajánlották fizetésük egy százalékát a munkanélküli alapra, ugyanennyit ajánlottak fel a Kereskedelmi és Iparkamara tisztviselői, a megyei tisztviselők, a pénzügyigazgatóság tisztviselői és már ígéretet kaptam arra, hogy a többi közhivatalok alkalmazottai is követni fogják társaik példáját.

Mind ezek a rétegek megértették a pillanat

kényszerítő hatását, megértették azt, hogyha ma elkésünk, holnap talán már késő segíteni. Ismerem az Önök helyzetét, tudom, hogy a krízis megtizedelte Önöket, de tudom azt is, hogy még meg van a mai kenyérük és talán a holnapi is. Épp ezért kell gondolnunk azokra, akiket az éhhalál fenyeget. A nyomor nagyobb, mint gondolják. Nemcsak a munkások között, de a középosztályban, a tisztviselők, a kereskedők között. Amikor segítséget nyújtanak, akkor azt nemcsak egy társadalmi rétegnek nyújtják és éppen ez az, amiért minden társadalmi rétegnek részt kell vennie ebben az akcióban. A munkanélküliek segélyezésére három millió leire van szükség, Eddig ebből ötszáz ezer lej van együtt. Én tehát most azt kérem, hogy hozzák meg áldozatukat a magántisztviselők és a kereskedők is. Vannak bizonyos fakultatív kiadások, amelyeket törölni lehet a költségvetésből és amelyeket erre a célra lehet fordítani. Kérjenek esetleg minden számla után egy lejt a munkanélküliek javára. Nem kérek nagy összegeket. Keveset kérek, de ezt a keveset mindenkitől. Azt szeretném, ha jóindulattal tanulmányoznák ezt a kérdést és ha lennének javaslataik ebben az irányban s eljuttatnák hozzám azokat. A helyzet nehezebb mint hiszik. A jelenlegi társadalmi rend megvédéséről van szó — és ez mindennél fontosabb!

Országos akció

Radu Cornel dr. közel egy óras előadását az egybegyűltek nagy óvációval fogadták, majd pedig Radu dr. és Pacuraru Brutus eltávoztak. Ezután Fried János dr. a Kereskedelmi Testület Szövetségének főtitkára tartott beszédet, amelyben ugyancsak a házbérlészállítás kérdésével foglalkozott és pontos statisztikai adatokkal világította meg az üzletberek és a rezsik leszállításának problémáját. Rávilágított arra, hogy a nyugati államokban is törvényeket hoztak az üzletberek védelmére. Szentes Henrik az országos akció azonnali megindítását követeli annak érdekében, hogy a kormány törvénnyel szabályozza az üzletberek. A közgyűlést az idő előrehaladottságára való tekintettel, csütörtökön este hét órára halasztották, amikor is a tárgysorozat hátralévő pontjait fogják letárgyalni.

Hazahívták a bankkormányzót

A fontkrízis miatt vált aktuálissá Manoilescu hazatérése — Kolozsváron ül össze újra a nemzeti-parasztpárt vezérlőbizottsága

Bucurestiből jelentik: Az Epoca értesülése szerint a minisztertanács behatárolta a parlamenti szünet meghosszabbításának kérdésével. Döntés még nem történt, de valószínűnek látszik, hogy az őszi ülésszak újabb egyhónapos halasztással kezdődik csak meg.

Ugyancsak az Epoca értesül arról, hogy az Olaszországban időző Manoilescu bankkormányzót visszahívták Romániába és a jegybank vezetője szombaton érkezik haza. A visszahívását néhány pénzügyi kérdés tette

szükségessé, amely valószínűleg a font-krízis miatt vált aktuálissá.

A Lupta szerint a nemzeti-parasztpárt nem Bucurestiben, hanem Kolozsváron bouyolítja le vezérlőbizottsági értekezletét. Madgearu már Kolozsvárra érkezett, holnapra várják Iunian, Mihalache és Popovici érkezését. Ahhoz a tényhez, hogy a párt vezető egyéniségei Kolozsváron gyűlnek össze, a lap máris messzeható következtetéseket fűz az erdélyi és az ó-királyságbeli nemzeti-parasztpártiak szakadása dolgában.

Betiltották a temesvári Déli Hírlap

Elkobozták a lap példányait — A betiltás oka — megjelenését

Temesvárról jelentik: Vasárnap reggel rendőri közegek járták be a temesvári lapelárusító kioszkokat és mindenütt összegyűjtötték a Déli Hírlap című temesvári magyar napilap aznapi példányait. A rendőri közegek minden esetben felsőbb helyről jött utasításra hivatkoztak, amidőn a Déli Hírlap vasárnapi példányait könyörtelenül elkobozták. A rendőrség intézkedésének oka temesvári jelentések szerint az volt, hogy a Déli Hírlap szösz szerint leköszölte a nemzeti-parasztpárt bánáti tagozata vezetőségének nagygyűlése alkalmából Bocu Sever volt bánáti kormányzónak Iorga miniszterelnök ellen intézett támadását.

A Déli Hírlap vasárnapi számának elkobozása általános feltűnést keltett Temesváron. A temesvári lapok a sajtószabadság megsértését

látják a rendőrség intézkedésében és illetékes helyen tiltakozásuknak adtak kifejezést a fogatatosított intézkedések ellen. Mivel a lap megjelenését a vasárnapi számok elkobozásával egyidejűleg bizonytalan időre felfüggesztették, Peter Iulian dr. bánáti kerületi vezérfelügyelővel és Furlufianu Octavian prefektussal léptek érintkezésbe a lapok képviselői, akik illetékes helyen intervenáltak is a betiltott magyar lap érdekében, mindazonáltal eddig nem érkezett semmiféle értesítés. Jelenleg a pillanatnyi helyzet az, hogy a Déli Hírlap kedd reggeli száma nem láthat napvilágot.

A prefektus a mai nap folyamán magához rendelte a temesvári napilapok képviselőit és felhívta figyelmüket az alamtörvény megfelelő rendelkezéseinek betartására.

Szüneteljen a fegyverkezés egy esztendeig

Agenfi leszerelési bizottság határozata — Athidalhatatlan nézeteltérések

Genf-ből jelentik: A leszerelési bizottság mai ülésén a fegyverkezés beszüntetéséről tárgyaltak. Hosszas vita után a szövegező bizottságnak adták át az ügyet, anélkül, hogy a kérdésben felmerült nézeteltéréseket áthidalták volna. A delegátusok kifejtették kormányuk álláspontját, de nem tudtak semmiképp megegyezésre jutni.

A bizottság egyébként ma este egy általános jellegű nyilatkozatot szövegezett meg és adott ki

a világsajtó számára. A nyilatkozat felszólítja az egyes államok kormányait, hogy november elsejéig az államok kormányai jelezzék ki fegyverkezéseik egy évi szüneteltetését. A fegyverkezési szünet csak egy évi tartama, mivel ez az egy év elégséges ahhoz, hogy a fegyverkező államok ráeszméljenek a helyzet aggasztó komolyságára. Este tíz órakor a leszerelési bizottság több tervezetet és határozati javaslatot vett tárgyalás alá.

Az aradi villanygyári kasszarablás ügyének érdekes fejleményei

Miért követel a volt pénztárnok hatmillió lej kártérítést — Fantasztikus kimutatás az anyagi romlás okairól — Tárgyalás az aradi törvényszéken — A villanygyár képviselője kimutatta, hogy nincs helye kártérítésnek

Az aradi villanygyár volt pénztárnoka, Ostoia Vazul — mint az *Aradi Közlöny* megírta — közel hat millió lejes kártérítési pert indított az aradi villanygyár ellen. Keresetében részletesen felsorolta azokat az anyagi veszteségeket, amelyek az által érték, hogy az ismeretes villanygyári kasszarablás után a gyár bűnvádi feljelentést tett ellene, azonkívül állásból is elbocsájtotta. A bűnvádi eljárás során le is volt tartóztatva Ostoia, akit szabadlábra helyezése után — állítása szerint — megrohantak a hitelezők, akiknek kielégítésére minden vagyonát kénytelen volt értékesíteni. Keresetében a következőkben tüntette fel állítólagos anyagi romlását:

Százhuszezer lej veszteség érte, amelyet mint ügyvédi honoráriumot fizetett ki két aradi ügyvédnek. Háromszáznegyvenezer lej kár érte, mert kénytelen volt házát áron alul eladni, holott azért 820.000 lejt ígértek már. Egy millió kétszázzezer lej kár érte, mert társtulajdonosa volt a Dacia szállítási és vámolási irodának, amely havonként huszezer lejt jövedelmezett. Az ellene megindult bűnvádi eljárás miatt a társasviszonyt a cég másik tulajdonosa felbontotta. Négy millió lej károsodás érte, mint a „Lozon” németországi levegőfertőtlenítő-szer romániai vezérképviselőjét, akitől a gyár a bűnvádi feljelentés megtörténte után megvonta a megbízatást. Ötvenezer lej károsodás érte ezenkívül az életbiztosítási intézeteknél, így az Aegonomulnál, ahol százezer lejre és a Dacia Romanianál, ahol ötszázzezer lejre volt biztosítva s amely intézeteknél tizenöt, illetve harmincezer lejt már nem tudott fizetni, mert a bűnvádi eljárás alatt nem volt jövedelme.

Száznegyvenhétezer lej károsodás érte a „Durant-Rugby” márkájú autója eladásánál, a melynek forgalmi értéke 235 ezer lej volt, de amelyet 84 ezer lejért volt kénytelen eladni.

A dolog csattanója még az, hogy Ostoia Vazul szegényjogon adta be a keresetet s a szegénységi bizonyítványt a polgármesteri hivatal állította ki részére.

A különös és nem mindennapi kereset fő tárgyalását mára tüzte ki az aradi törvényszék. A villanygyár képviseletében Raicu Aurél dr. ügyvéd jelent meg, aki felhívta a bíróság figyelmét arra a körülményre, hogy a kasszarablás után a villanygyár ismeretlen tettes

sek ellen adott be bűnvádi feljelentést. A gyaru csak a nyomozás folyamán irányult Ostoia Vazulra s midőn ez a gyaru egyre erősebb lett, rendelték el letartóztatását. A villanygyár vezetőségét nem vezette rosszhiszeműség s ezért semmiféle kártérítésnek helye nem lehet. Indítványozta tehát, hogy a bíróság az ügy bűnvádi részére vonatkozó iratokat kérje át az ügyészségtől s mivel abból kitünik a villanygyár állításának igaza, keresetével utasítsa el Ostoia Vazul. A törvényszék helyt adott Raicu dr. előterjesztésének, átkéri a bűnügyi dosszárts s annak áttanulmányozása után dönt Ostoia Vazul hatmillió lejes kártérítési ügyében.

Revolveres merénylet egy szenátor ellen

Szerencsére a golyók nem találtak — A merénylők egy mozgó kocsiról lőttek be a szenátor ablakán

Bucurestiből jelentik: Bazargicból újabb merénylet híre érkezik, amelynek hátterében ismét politikai motívumok rejlenek. Tegnap este Pencloff szenátor ablakán ismeretlen tettesek belőttek, szerencsére azonban a golyók nem tettek kárt senkiben sem. A rendőrség megállapítása szerint a tettesek a merényletet egy mozgásban levő kocsiról akként hajtották végre, hogy a

könflin a Bulev. Regele Ferdinánd-on hajtottak végig és amikor a kocsi a szenátor ablaka elé érkezett, belőttek az ablakon.

A golyók betörték az ablaküvegeket és a szemközti levő szekrény deszkájában akadtak meg. A városban nagy az izgalom, úgy, hogy a rendőrség erőteljes óvintézkedések megtételére kényszerült.

Meggyilkolták a kínai külügyminisztert

A kínai diákok véres merénylete — Lemészárolt japán család

Nankingből jelentik: A kínai kormány álláspontja a mandzsuriai kérdésben a kínai diákok között nagy elégedetlenséget szült. Ez az elégedetlenség véres merényletben robbant ki ma. Megtámadták kabinetjében Wang külügyminisztert, akit véresre vertek. Fején olyan súlyos sebet ejtettek, hogy eszméletét veszítette. Csak a kabinet tisztviselői tudták kivenni a felűhűdött diákok kezéből az alélt külügyminisztert, akit haldokolva szállítottak a kórházba.

Mandzsuriaiban a hangulat erősen japánellenes, Honkongban egy hat tagú japán családot lemészároltak, majd ötezer főnyi tömeg támadta meg a japánok házait és véres verekezésre került a sor. A helyzetet az angolok men-

tették meg, akik a tömeget szétoszlatták. Wang külügyminiszter kiszendvedett.

Genf-ből jelentik: A Népszövetségi főtanács mai ülésén általános feltűnést keltett a kínai delegátus energikus hangú felszólalása, aki három követelést terjesztett a Népszövetség elé. A kínai delegátus követelése: 1. A Népszövetség közeli határidőt írjon elő a japán csapatok számára a kínai területek kiűritésére. 2. A megszállott területekre szállion ki egy vegyes kínai-japán bizottság, amelyben a Népszövetség képviselőjének is egy helyet biztosítsanak. 3. Japán engedje szabadon a kínai hadifoglyokat és adja vissza az elharácsolts értékeket. A kínai delegátus kívánságaival szemben a japán delegátus a fenti pontokat elutasította s csupán abba volt hajlandó belemenni, hogy egy vegyesbizottság szállion ki Mandzsuriaiba. Lord Robert Cecil a japán delegátus indítványát támogatta felszólalásában, ami annál inkább is feltűnést keltett, mert elfeledkezett szorgalmazni a népszövetségi delegátus számára felajánlott helyet.

Pekingből jelentik: Kínai banditák kisiklalták a mukden—pekingi gyorsvonatot. A merénylet Isoyanko vasuti állomástól 90 kilométerre nyugatra történt. A rablók harminc utast felkoncoltak és megölték a mozdonyvezetőt és a fűtőt is. Számos utast megsebesítettek. A banditák ezután kifosztották az utasokat és elmenekültek. Üldözésükre katonai csapatokat küldöttek ki és Tiencsinből segélyvonatot indult el a merénylet színhelyére.

Eredménnyel vizsgáltak az aradi diákok a nagyváradi pótérettségén

144 diák jelentkezett vizsgára — A bizottság jóindulatu volt

Nagyváradról jelentik: Az aradi diákok idei pótérettségi vizsgái, amint az *Aradi Közlöny* megírta, Nagyváradon folynak. Száznegyvennégy diák állott pótérettségire a nagyváradi bizottság elé, amely megállapítható jóindulattal és belátással kérdezte ki a fiukat és állapította meg tudásukat. Az írásbeli vizsgák alatt, ahol a tanárok nem segíthettek jóakaratu kérdéseikkel, több esetben ki nem elégitó módon sikerült az írásbeli érettségi vizsga, de nagy általánosságban megállapítható, hogy az aradi diákok nem töltötték haszontalanul a nyarat és derekasan megfeleltek a kívánalmaknak.

Az aradi római kath. főgimnáziumnak há-

rom növendéke jelentkezett a nagyváradi pótérettségire a bizottság előtt. Ezek: Burdán Károly, Fenyvesi György és Fejér Ferenc, valamennyien eredménnyel tették le a pótérettségi vizsgát. A többi tanintézetek növendékei közül Alexa Ioan, Lakatos László, Mihutiu Alexandru, Marsieu T., Pósa L., Paunescu M., Marian V., Laurentiu T., Fericeanu I., Czeizler László, Grozda Mihail, Neidenbach Emil, Tanczos László, Lázár I., Seran I. és Tau Péter pótérettségi vizsgái sikerültek. A vizsgálatok még folynak és az eddigi jelek szerint a tanulók főlényes nagy százaléka megszerzi az érettségi bizonyítványt.

A Vadászkiirt-kabaré október 1-én szenzációs műsorral lép a közönség elé. Szolid árak.

Feljelentés tiltott közlésért Aradon

Erdekes sajtóper az aradi törvényszék előtt

Erdekes sajtóügy perben hozott ma elvi jelentőségű ítéletet az aradi törvényszék Popescu-tanácsa. Néhány héttel ezelőtt egy aradi lapban cikk jelent meg arról, hogy Székely György aradi fakereskedő ellen bűnvádi feljelentést tett Székely Vilmos aradi építkezési anyag kereskedő. A cikk a feljelentés tartalmát is részletesen ismertette. A megjelenést követő néhány napon belül Székely György helyreigazítási kérelmet küldött be a szerkesztőséghez dr. Fuchs Albert aradi ügyvéd útján. A felelős szerkesztő megtagadta a helyreigazítás közlését, mire az ügyvéd ügyfele nevében a járásbírósnál indított keresetet a helyreigazítás közlésének elrendelése iránt. A járásbíró azon a címen, hogy a cikk alkalmas arra, hogy Székely György hitelét rontsa, elrendelte a helyreigazító nyilatkozat közlését. Felelősség folytán ma került az ügy az aradi törvényszék Popescu-tanácsa elé. A

lap felelős szerkesztője a bíróság előtt kifejtette, hogy a kérdéses cikk egy tényleg megtett feljelentésről szól és a helyreigazító nyilatkozat nem is cáfolja a feljelentés megtételét, csupán a feljelentés tartalmával polemizál, ami jelenleg is vizsgálat alatt áll az ügyészség előtt.

Fuchs Albert dr. arra hivatkozott, hogy a lap tiltott közlést követett el és ezen a címen kérte a felelősség elutasítását. A törvényszék rövid tanácskozássra vonult vissza, majd Popescu János elnök kihirdette ítéletét, amely az elsőfokú ítéletet megsemmisítette és a helyreigazító nyilatkozat közlésének követelését elutasította. A törvényszéki elnök tartalmas indokolásában kifejtette, hogy az ügyészség nyilvános közhivatal és az ott tett feljelentést a lap jogosan hozhatta nyilvánosságra. Tiltott közlés csak zárt tárgyalás titkosságának megsértése esetén lehetséges és így a közlemény ebből a szempontból sem kifogásolható. A törvényszék határozata jogerős.

Színház — Irodalom — Művészet

Briand és Jeritza Mária

Beszélgetés a Berlinben tartózkodó világhírű énekesnővel. — Egy szállodában lakik Briand-nál.

Tíz esztendővel ezelőtt énekelt Jeritza Mária utoljára Berlinben. Most egy napra újból Berlinbe jött és a Staatsoperben a Toscával diadalmos sikert aratott. Felkerestük az Adon-ban Jeritza Mária-t.

Szörébb, fiatalabb és szebb, mint valaha. Elmondja, hogy bécsi szerződése kevés időt enged számára és kénytelen volt kaliforniai vendéglátókat jövrőre halasztani. Berlinbe csupán egy napra tudott előnni, hogy a berlini sajtó díszelőadásán részt vegyen. Mialatt beszélgettünk, a szomszédos lakosztályból butortologatás zaja hallatszik fel. Jeritza nevetve mondja:

— Reinélem, Briand örül a szomszédságnak. Sajnos, csak egy napig lehetek itt, mert holnap reggel utaznom kell.

— Tervei?

— Májusban Amerikában énekelek a Metropolitan Operában új szerepet, a Donna Juanitat. Azonkívül a Walkür Brunhilda szerepét tanulom.

— Operett szerepei?

— Reinhardt mindenáron operettszínésznőt akart belőlem csinálni, de túl jó hangom van — teszi hozzá nevetve. — Egyébként nagyon szeretnék néhány hónapot pihenéssel eltölteni. Szeretnék egy olyan helyet találni, ahol senki sem ismer és ahol nyugodtan élhetnék. Szeretnék falun korán kelni, reggel sétálni, tenniszezni, kiéhezve ebédhez ülni, délután aludni, olvasni, lovagolni és este örülni annak, hogy nincs semmi kötelezettség, nincs fellépés, nincs estély és nincs kései lefekvés. Természetesen azt a gyönyörű életet csak pár hónapig bírnám ki, mert a modern ember, különösen az énekesnő, akit a népszerűség béklyói is szorítanak, nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy nyugodtan élhessen.

* A budapesti színházak heti műsora. Vigaszínház: Szerda, péntek, vasárnap este: Havasi gypár. Kedd, csütörtök, szombat: A nagy hotel. Vasárnap délután: Gézengúz (gyermekelőadás). — Király Színház. Egész héten minden este: Ófelsége frakkja. Vasárnap délután: Hajrá, Hollywood! — Belvárosi Színház. Kedd, csütörtök, vasárnap este: Fruska. Szerda, péntek: Égből pottyant férfi. Vasárnap délután: Meddig fogsz szeretni? — Fővárosi Operettszínház. Egész héten minden este: Pillangó, Vasárnap délután: Vihar a Balatonon. — Új Színház. Kedd: A néma ember. Szerda: Az államügyész (először.) Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap este: Az államügyész. Vasárnap délután: Ezredes kisasszony. — Andrassy uti Színház. Egész héten minden este: Makay Margit, Csorcsa, Rózsahegy; Varieté, stb. — Teréz körúti Színház. Egész héten minden este: Rátkai, Rajna Ali-

ce, Boross; Mesterdalnokok, stb. — Bethlen téri Színház: minden este: Rökk Marika. — Steinhart Színház. Egész héten minden este: Mókaháza. stb. — Komikusok kabaréja. Egész héten minden este: Gombaszögi Ella, Király, Boross, Ujváry; Megnyitó-műsor. — Komédia Orfeum. Egész héten minden este: Rott Sándor, stb.

Aviatikai professzor előadása. Vasárnap tartotta meg előadását a Kulturpalotában Mihail Negru, a bucuresti-i aviatikai iskola professzora „Európa a levegőből” címmel. Hír szerint a tél folyamán ugyancsak a Kulturpalotában Iorga miniszterelnök, Goga Octavian, Petrovici volt miniszter és Nichifor Crainic, a neves publicista tartanak előadásokat Aradon.

Az ötvenéves aradi Kölcsey-Egyesület

Az egyesület választmányi ülése — Gazdag őszi program — A jubileumi ünnepek előkészítése

A Kölcsey-Egyesület választmánya hétfőn délután a Kulturpalotában Fischer Aladár elnöklétével ülést tartott, melynek főtárgya volt az egyesületi előadások rendezése. Az elnökség javaslatát Szöllösi főtitkár ismertette, mire a választmány elhatározta, hogy a Kölcsey-Egyesület igen népszerűvé lett ingyenes előadásait az idén is megrendezi a Kulturpalotában és az Iparosok Otthonában. A Kulturpalotában november 15-től minden hónap egy vasárnap délutánján változatos irodalmi és zenei műsorral rendez előadást tagjai számára. Az Iparos Otthon termében minden héten három estén lesznek előadások hat és félnyolc óra között. Karácsonyig a magyar irodalom és közművelődés történetéből fognak előadni, utána március közepéig heti két órában ezek az előadások folytatódnak, a harmadik heti egy óra az „Anyák Iskolája” előadóké lesz a nevelés aktuális problémáinak megbeszélésére. A Kölcsey-Egyesület örömmel fogadná, ha az érdeklő szülők az elnökséghez intézett levélben előadásra kívánczó problémákat fölvetnének, hogy orvosi és pedagógiai előadói figyelembe vegyék.

A Kölcsey-Egyesület ebben az 1931—32-ik évben tölti be fennállásának és az 1881 decemberében megerősített alapszabályainak szellemében folytatott kulturális munkásságának ötvenedik évét. 1932 januárban lesz 50 éve, hogy a városháza termében első felolvasó délutánját rendezte. E fél-század megünneplésére a választmány a november 15-én a Kulturpalotában rendezendő első felolvasó-délutánját szánja, azzal a kihívással, hogy arra a vasárnapra a Kölcsey-Egyesület az erdélyi irodalmi egyesületek képviselőit is vendégül hívja. A Kulturpalota magyar könyvgyűjteményének szaporítására az ötvenéves hagyomány szellemében a költségvetésben jelentékeny összeget fogadott el a választmány, mely elismeréssel vette tudomásul Berczy Lajos pénztárosnak a számvizsgáló bizottság által jóváhagyott beszámolóját

* Aradi színésznő Janovics Jenő dr. társulatában, Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári magyar színházi évad október hó 3-án, szombaton este kezdődik. Mint tudóstónk jelenti, a színház igazgatósága a mai napon leszerződötte az operette-együttes tagjai sorába az aradi származású Major-Major Katót, László Andor, a kitűnő bonviván feleségét. Az operette-együttes énekesnőinek száma Major Katóval együtt hétre emelkedett. Hír szerint László Andor állandó vendége lesz az Arad—Temesvár—Nagyvárad—Kolozsvári operette-együttesnek. Aradon érdeklődéssel várják vissza Janovics társulatával egy László Andort, mint Major Katót.

* Előkészítés a szinipályára. Darvas Ernő, a kiváló szinművész és szinpedagógus az idén is megnyitja szini-iskoláját Aradon. A nagyszerű pedagógus előkészíti a szinipályára az erre hivatottakat, akik szép beszédet és retorikát akarnak elsajátítani. Nappali elfoglaltságra bírók részére esti órák. Darvas Ernő pedagógiai képességét bizonyítja az a tény, hogy az idei kolozsvári vizsgán az összes tanítványai sikerrel végeztek s valamennyien előnyös szerződéshez jutottak. Jelentkezések délelőtt 11—1, délután 4—6 óra között Tache Ionescu (Sárossy-ucca) 3. *Öldszint 4.

* Az Új Idők mai számában, amelyben a nagy sikert aratott Delmont-regény befejezését olvashatjuk és Kunszery Gyula és Karácsonyi Vencel finom verseit, Dulovits Jenő művészi fényképei, Mühlbeck Károly és Pólya Tivadar ötletes rajzai, számos időszerű kép és a népszerű rovatok: Szerkesztői üzenetek, Keresztretjvény, Kézimunka, Gasztronómia, Kertészet, Szépségápolás gazdagítják Herczeg Ferenc szépírodalmi hetilapjának mai számát, melynek kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrassy-ut 16. bárkinék küld díltalan mutatványt számot, Előfizetési ára egy negyedévre 260 lei.

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán szállóban

Berlini-tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 4.50 P. Pensiók 8 P-től

Egy ágy nál 10, két ágy nál 20% engedmény e lap olvasóinak.

Lóverseny-pálya készül Aradon

Balacescu tábornok nagykonceptiójú terve nyomán az aradi várban építik az állandó pályát — Mit remélhetnek a terv megvalósulásától Arad megye állattenyésztői? — Az állam támogatja az új aradi intézmény tervét — A lóversenypálya aradi jelentősége

Kétszeres áron vásárolja meg az állam az aradi versenyek díjnyertes lovait

Érdekes terv kezdi foglalkoztatni Aradváros és Arad megye hivatali vezető köreit. A terv csupán még kezdeti állapotban van meg, de az a lelkes vállalkozási kedv, amely kísért, szinte már most is a végső sikerrel bíztat.

A terv

egy csapásra nagyvárosi színvonalra emelné Arad városát,

amelynek a bánáti közigazgatási kerületben elfoglalt központi helyzeténél fogva minden adottsága megvan hozzá, hogy megfelelőképpen beváltsa a hozzáfűzött reményeket.

A generális terve

Balacescu generálisnak tervéről van szó, amely — hogy a gyakorlati megvalósulás stádiumába lépett — megérett arra, hogy megjelenjen az Aradi Közlöny nagy nyilvánossága előtt is. A generális, aki közismerten egyike a hadsereg legjobb ló-szakértőinek, elhatározta, hogy Arad megye állattenyésztésének fokozása érdekében és a ló-sport szakszerű művelésének céljából

egy nagyszabású lóverseny-pályát létesít Aradon,

amelynek intézménye megteremthetné mindazon feltételeket, amelyek a cél elérésére szükségesek.

Balacescu tábornok koncepciója szerint egy világvárosi lóversenypálya felállítása az állam intézményesített támogatása mellett Arad jelenlegi viszonyai közepette mindenképpen csak fellendüléssel járna. A terv elképzelése szerint ugyanis egy állandó lóversenypálya minden valószínűség szerint arra ösztönözné Arad és a környező megyék állattenyésztő lakosságát, főleg pedig földbirtokosságát, hogy a lótenyésztésre fokozottabb gondot fordítsanak, mivel az aradi lóversenyeken rendezendő futtatásokon a nyertes futamok első díjait kétszeres értékben fizetnék ki a szerencsés istállótulajdonosnak.

Az állam a lótenyésztésért

A díjakat tehát ösztönzőképpen adnák az állattenyésztők számára: ám ezenfelül az aradi lóverseny-pálya intézményét oly módon hoznák függő viszonyba az állammal, hogy az évi rendes támogatáson felül

az állam mindazokat a lovakat, amelyek az aradi versenyek első díjait elviszik, a napiár kétszeres értékéért vásárolja meg.

Ennyit a lótenyésztők érdekeiről. A másik szempontnak már kereskedelmi és városfejlesztési vonatkozásai vannak. Az Aradon felállításra tervezett modern lóversenypályának, mint egyedüli ilytermészetű sport-intézménynek, az egész kormányzóság területén meg-

Comsa Gergely dr. püspök és Radu Cornel dr. Interimár-bizottsági elnök avatták fel az új arad-ségai Kulturházat

Vasárnap délután nagyszabású ünnepség keretében avatták fel Arad-Ségán az ottani legnagyobb és modern keretek között átépített Kulturházat. Az ünnepségen — mint annak elnöke — személyesen vett részt Comsa Gergely dr. aradi görögkeleti püspök, aki nagyszabású beszéd keretében adta át rendeltetésének az új intézményt.

A város vezetősége nevében Radu Cornel dr. interimár bizottsági elnök jelent meg az ünnepségen és lendületteljes szavakkal fejezte ki a város pártfogását. A város kulturális ügyosztályának részéről Popa Constantin városi kulturális csos jelent meg. A megnyitón számos jólsikerült énekszám, szavalat és egy háromfelvonásos Rossini-vígjáték került előadásra.

volna a maga speciális vonzereje, amely a tavaszi és az őszi futtatások alkalmából úgy nagyvárosokról, mint Temesvárról és az összes vidéki nagyvárosokból az érdeklődők ezreit vonzaná rendszeresen Aradra. A város fellendülő „idegen“-forgalmát a kereskedelmi élet érezheti meg legelső sorban előnyösen: de bizonyos, hogy a futtatásoknak a köztudatban meggyökerező sportja az aradi közélet minden ágában is jótékony hatását éreztetné.

Ezek a nagyvonalú szempontok jelentik Balacescu tábornok tervének szociális vonatkozásait. Ami az intézmény létrehozásának gyakorlati megvalósítását illeti, az államnak már megnyert támogatása mellett a lóversenypálya megépítése különösebb akadályokba nem ütközik. Az aradi divízióparancsnokság rendelkezésére ideális lóversenypálya-hely áll az aradi vár márosparti kerületén ahol az építkezési munkálatok a legnagyobb csendben máris megkezdődtek. Az aradi lóversenypálya terveit papíron már teljesen befejezték, a 70 méter hosszú, állandó téglatribün készen várja az

A nyolcesztendő Borza Béla megrendítő gyászjelentése

Apja, anyja és testvére áldozatai lettek a biatorbágyi halálonak — Habel Julia, a biatorbágyi „szemtanu“ tragikus élete

A biatorbágyi szörnyű eseményeknek talán legszomorubb epilógusa az a gyászjelentés, amelyben egy nyolcesztendő kisfiú tudatja most távolabbi hozzátartozóival, hogy mindenki, aki közel állt hozzá: apa, anyja, testvér elpusztult a torbágyi halálonak. A kis Borza Béla, a merénylet letragikusabb sorsu áldozatainak: Borza Ferenc tatabányai főjegyzőnek, feleségének és kislányának hátramaradottja adta ki a gyászjelentést, amely vasárnap érkezett meg a pesti és vidéki rokonokhoz. A nyolcesztendő Borza Béla, aki már csak holtan látta viszont Tatabányán hozzátartozóit, így tudatja a maga nagy szomorúságát:

— Isten utjai kifürkészhetetlenek. Fájó szívvel, de a magas, megváltozhatatlan rendelkezésben megnyugodva jelentem az összes rokonság nevében, hogy forrón szeretett édesapám, Borza Ferenc községi főjegyző ledrágább édesanyám, Borza Ferencné, született Berkovics Mariska, egyetlen kis testvérem, Borza Ilonka, a torbágyi végzetes szerencsétlenség következtében szeptember hó 13-án éjjel tragikusan elhunyt. Pihenjetekek békében! A viszontlátásig: Borza Béluska kis fiatok.

A biatorbágyi merénylet nyomozásának is van egy olyan eseménye, amely említést érdemel. A nagy lendülettel és lázas tempóban folyó nyomozás során jelentkezett tudvalóvően a rendőrségen egy fiatal leány, aki azzal a meglepő vallomással állott elő, hogy együtt volt a tettesekkel a merénylet idején. Olyan logikusan, olyan plauzibilisnek látszó előadásban tett vallomást a leány, hogy még a helyszínre is kivitték és csak később derült ki Habel Juliáról, a fantasztikus vallomás hősről, — hogy elmebeteg.

OLVASON?

KERPEL-nél 40 lejes havi díjért az összes újdonságokat olvashatja!!!

THEMES tanokolont kezd október 2-án a Városligetben.

elkövetkezendő napok izgalmas eseményeit, sőt a pályát is kimérték már a szorgalmas katonai mérnökök. Értesüléseink szerint az építkezések nyersanyagát

a katonaság teljesen a maga erejéből, illetve eszközeivel teremti elő: a vár területén számos helyen van téglavetésre alkalmas anyag és az épülették anyaga ugyancsak a várbeli faóriásokból való. Így a lehető legkevesebb költséggel sikerül egy olyan intézményt teremteni meg Aradon amely, ha nem is igényelt eddigelé horribilis befektetéseket, gyakorlati eredményeiben annál gazdagabban igéri létrehozói agilitásának és fáradságának visszafizetését.

Tavasza megindul a munka

Az aradi lóverseny-pálya ügyében megindult munkálatok a korai őszi beállta miatt minden valószínűség szerint már csupán a jövő év tavaszán nyernek befejezést. A téli hónapok azonban addig is alkalmasak lesznek arra, hogy a kezdeményező katonai előkelőségek megfelelő ankétok révén egyfelől a megyei és a városi közigazgatási körök vezetőinek érdeklődését megnyerjék, másfelől pedig

a vidéki gazdatársadalom elméleti felvilágosításának nagyjelentőségű feladatát hajtásák végre

az érdekes és mindenképpen eredményesnek ígérkező együttes megvalósítása érdekében.

(—ab.)

Érdekes és romantikus történet vezet el ennek a leánynak a biatorbágyi merénylet nyomozásában való szerepléséig. A történet egy kis horvát faluból: a jugoszláviai Pakrac községből indul el. Itt dolgozott és éldegélt Habel Péter szénégető, aki csakugy, mint a többi magafajta ember, sokszor napokig, hetekig az erdőben foglalatostkodott. Habel Péter szép fiatal felesége ezalatt egyre gyakrabban találkozott Mihalovics Péterrel, férje fiatalabb barátjával. Habelnek szemét szurt az asszony és Mihalovics barátsága, gyakoriak voltak köztük az éles civakodások. Közben gyermeke született a házaspárnak: megszületett a kis Julia, akinek a valódi neve ezek szerint Habel Julia. Nem sokkal ezután történt, hogy Habel Péter a pakraci erdő mélyén felelősségre vonta felesége udvarlóját. A veszekedésből véres, vad veszekedés támadt és Habel Péter veszekedés közben belezuhant egy égő széntömegbe. Másnap meghalt és Mihalovics Habelnével elszökött a faluból, a kis Juliskát azonban nem vitték magukkal. 15 esztendő koráig ott éldegélt az apátlan, anyátlan Habel Julia a faluban, aztán elvetette a sors Budanestre, cseléd lett belőle s amíg dolgozni tudott, így kereste a kenyerét, később azonban elmebetegintézetbe került s miután megnyílt előtte a tébolyda kapuja, egyre gyakoribb vendége lett a rendőrségnek s minden nagy bűnyűben ott szerepelt a tanúk közt, akik mindent láttak, mindent tudtak, míg kiderült róla, hogy elmebetegintézetben kezeltek és egyetlen szó nem igaz előadásából.

Ez a furcsa története „Habel Juli“ 19 esztendő életének.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Premier. ASSZONY, AKI NEM FELEJT. Dráma. Főszereplők: Lil Dargover és Petrovich Svetislav.

SELECT MOZGÓ: MADAME SATAN. Cecil B. de Mille, a viághírű rendezőnek nagyszabású látványos filmje. Főszerepekben: Kay Johnson, Regina Denny, Lillian Roth és Roiana Young.

H I R E K

Szent Mihály napja

Életrajzot ez alkalomból nem adhatunk, mert az arkangyaloknak biográfiája és biológiája ismeretlen minden földi halandó előtt. Sőt a modern korok legtöbb gyermeke nem is hisz angyalokban és ördögökben. De ha a kétségbevonhatatlan ősznek ostorcsapásait érezzük zord északi szél, fagy és csipős idő alakjában, mégis az ősz hirdető Szent Mihály angyal pallosát véljük hátunkon suhogni. S látjuk kezében a mérleget az igazság serpenyővel. Petőfi szeptembervégi melankólikus, elégikus gondolatai fognak el, még ha nem is szerelemről van szó. A szigorú arkangyal kemény igazság-serpenyője a mi részünkre egyéb szomorú igazságokat is tartalmaz. Téli gond, tűzifa, lakásügyek, családapáknak iskolagondok és sok egyéb!

Szent Mihály arkangyal napja azon napok közé tartozik, melyek a görög keletiek naptár-egyesítése után sem esik egybe a nyugatiakéval, kik most szeptember 29-én ünneplik. A görög naptár november 8-án tartja egyházi ünnep alakjában.

Szeptemberben Mihály megmutatta szigorúságát a korai zord idővel, elképzelhető, hogy a kemény angyalfejedelem novemberi arculata még zordonabb lesz.

Hozza részünkre az ítélet és igazság arkangyala másik mérlegserpenyőjében legalább ajándékot, vigasztaló és enyhítő, bufeledtető balzsamot

Páris Lajos.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változóan hűvös, szeles idő várható, nyugaton esőzésekkel.

— A királyi udvar újra Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A királyi udvar október 10-én újra Bucurestibe teszi át székhelyét, Mária özvegy királyné ma Bucurestibe érkezett, ahol megtekintette a nemzetközi rádiókiállítását, majd este Balceba utazott el.

— Hazaérkezik a prefektus, Serbanu György dr. megyei prefektus, aki tudvalevőleg Bécsben tölti szabadságát, holnap este Aradra érkezik vissza. A megyei prefektus minden valószínűség szerint hivatalát is elfoglalja, bár szabadsága csak október 15-én jár le.

— Szent Mihály napjától kezdve a Minoriták templomában este 7 órakor kondulnak meg a harangok Ave Máriára, ami a téli időszak kezdetét jelenti. Kedd estétől kezdve tehát hét órakor tartják a litániákat. Hat órai kezdettel minden este rózsafüzér-átlatosság lesz október hónapban, mely a katolikus egyházi naptár szerint: mint rózsafüzér-hónap van jelezve.

— Az igazságügyminisztérium fogadóórái a közönség részére. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztérium közzétette új fogadóórái sorrendjét. Eszerint az igazságügyminisztériumba is szabad a bemenet a közönség részére, igaz, hogy nem minden napon. Csütörtökön, pénteken és szombaton délelőtt 10 óráig a képviselők mehetnek be az igazságügyminisztérium épületébe, pénteken és szombaton 10-től fél 1-ig pedig a közönség.

— Novák R. Mihály aradi Minorita-lelkész gyászja. Súlyos betegség érte Novák R. Mihályt, az aradi Minorita-rend közkezdveltségben álló tagját. Édesanyja, özv. Novák Antalné ma reggel meghalt Miskolcon, ahol fiával együtt nyári vakációját töltötte. Az idős uriaszony Aradon a Minorita-palotában lakott, hogy fia mellett élhessen, aki már 21 év óta tagja a Minorita-rendnek. Özv. Novák Antalné 72 éves korában aggkori gyengeségben halt meg.

Téli kabát szövetek 320 Lejtől

I. SCHUTZ-nál.

— Jegyzővizsgák Aradon. Ma délután megkezdődtek az aradmegyei prefektúra nagy gyűlés-kermében a jegyzői tanfolyam képesítési vizsgái. A vizsgálatokon megjelent dr. Peter Iulian kerületi miniszteri igazgató, aki személyesen tett fel néhány kérdést a vizsgálatokra jelentkezett jelöltek számára. Peter dr. az esti órákban Temesvárra utazott vissza.

Meghalt a Bucurestiben öngyilkossá lett aradi urileány

Szilágyi Irma az elmúlt éjszaka kiszenvedett — Azért lett öngyilkos, mert nem kapott állást

Az Aradi Közlöny vasárnapi számában megemlékezett arról az öngyilkosságról, amelyet Szilágyi Irma aradi urileány követett el Bucurestiben. Mint megírtuk, Szilágyi Irma három héttel ezelőtt utazott el Aradról Bucurestiben lakó fivéréhez, azzal a céllal, hogy a fővárosban igyekezék elhelyezkedni. Állást azonban nem kapott és öngyilkosságát nyilván ezért követte el.

Szilágyi Irma Aradon élő családja ma délelőtt táviratot kapott Bucurestiből, amelyben a tragikus végű urileány fivére, Szilágyi László tudatja a családdal, hogy Szilágyi Irma az elmúlt éjszaka folyamán kiszenvedett. A fiatal urileány halála általános részvétet váltott ki Aradon.

Ficzay Aranka az aradi törvényszék összes birái ellen A Cucu dr. és Bodea dr. elleni feljelentések folytatása — Elfogultsági kifogás a Semmitőszék előtt — Az aradi törvényszék elhalasztott tárgyalása

Általános feltűnést keltett Aradon az a per, amelyet Berezky Károlyné, Ficzay Aranka indított Cucu Vazul dr. és Bodea János dr. aradi orvosok ellen. A pert Ficzay Aranka elvesztette, ez azonban nem gátolta meg abban, hogy a keresetek özönét ne adja be a két ismert nevű aradi orvos ellen.

Ugyanezeken azonban érdekes beadványt adott be Ficzay Aranka az aradi törvényszék főelnökéhez. Beadványában hivatkozott arra, hogy úgy Cucu dr.-nak, mint dr. Bodeának rokonai vannak az aradi törvényszék birái között s ezért más összetételű bíróság delegálását kérte ügyének letárgyalására.

Keresetének tárgyalását mára tüzte ki az aradi törvényszék dr. Popa-Ionescu-tanácsa. A tárgyalás megkezdése előtt azonban Ficzay

Aranka kérvény-másolatot és postai feladólevényt mutatott fel s egyben bejelentette, hogy az aradi törvényszék összes birái ellen elfogultsági kifogással élt. Beadványát a legfőbb Semmitőszékhez küldte fel s ebben más törvényszék kijelölését kérte számos perének letárgyalására. Ennek igazolására mutatta fel a posta feladólevényt is.

A bíróság tudomásul vette Ficzay Aranka bejelentését s az ügy tárgyalását szünetelteti addig amíg a döntés a legfőbb Semmitőszéktől le nem érkezik. Amennyiben helyt adnak Ficzay Aranka elfogultsági kifogásának s valóban más törvényszéket delegálnak az ügyek letárgyalására, úgy az ügyre vonatkozó iratokat a kijelölt törvényszékhez küldik át letárgyalás céljából.

Felesége letartóztatását kéri

Ketsch Lajos, a zsigmondházi tragédia áldozatának édesapja.

A Maros egyik vizimalma mellett néhány hét előtt halálos tragédia játszódott le. Ketsch Lajosné, férjével való összeszólkózás után, két gyermekével öngyilkossági szándékból a Marosba ugrott. Ketsch, amidőn látta felesége tettét, utánuk ugrott, azonban kis fiát már nem sikerült kimentenie és az a Maros hullámaiban lelte halálát.

Ketsch Lajos a történetek hatására alatt beadta a válókeresetet felesége ellen, egyben ismételt bünvádi feljelentést is tett az ügyészségben, amelyben felesége letartóztatását kéri arra való hivatkozással, hogy az asszony előre megfontolva követte el tettét, amit bizonyít az a körülmény is, hogy a veszekedést megelőzőleg kisfiát elhívta játszótársaitól, hogy az alkalmas pillanathban ne kelljen gyermekeit sokáig keresni. A feljelentés alapján megindult az újabb vizsgálat, míg a válókeresetet a közeljövőben tárgyalja az aradi törvényszék.

— Vass József ujaradi fakereskedő halála. Egy általánosan ismert ujaradi fakereskedő, Vass József, az Ujarad és Vidéki Népbank helyettes vezérigazgatója hunyt el vasárnap éjjel tragikus körülmények között. A 67 éves öregúr már húzamosabb ideje epehájban szenvedett, súlyos fájdalomokról panaszkodott, amelyek egyre fokozódtak, úgy, hogy hozzátartozói beszállították az aradi Posgay-szanatóriumba. Állapota azonban nem javult és így műtéli beavatkozás vált szükségessé. Az operáció kitűnően sikerült, azonban pénteken komplikációk léptek fel és tüdőgyulladás telei mutatkoztak. A hozzátartozók lehívták Kolozsvárról dr. Steiner professzort, azonban már ő sem tudott a nagybeteg fakereskedőn segíteni. A katasztrófa vasárnap éjjel fél 12-kor következett be. Vass Józsefet nagyon sokan ismerték Aradon és hecsületes munkásságával és puritán jellemével igen sok tisztelőt és jóbarátot szerzett magának. Temetése szeptember 29-én lesz az izraelita temető halottasházából. Halálát kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja.

— Tolvaj cselédeány. A napokban az aradi rendőrség feljelentést tett Kurnucz Sándorné, Str. Caragiale 18. szám alatti lakos, akitől Horváth Katalin cselédeány különböző ruhaneműket lopott el. A rendőrségnek ma sikerült elfognia Horváth Katalint, akinek Str. Sava Raicu 105. sz. alatti lakásán meg is találták a lopott dolmikat.

Csöcsőbb lett a fotócikk!

Rövid kivonat az árjegyzékből:

9/12 filmpack — — Lei 150
10/15 atelier lemezek Lei 80—100
stb. ezen arányban. Kizárólag elsőrangú gyártmányok. — Bővebb ismeret a árjegyzék ingyen.

BLOCH H. fotóház
Arad.

— Nyomozás egy eltűnt gramofon után. Az aradi rendőrség ma feljelentést tett Grosz Sándorné, aki a Singer varrógépgyár aradi lerakotánál van alkalmazásban, Törökfalvi Béla ellen, akinek még az elmúlt évben egy gramofont adott kölcsön. A gramofont Törökfalvi nem adta vissza és a feljelentőnek az a gyanúja, hogy Törökfalvi a gramofont eladta. Az ügyben Margescu komiszár bevezette a vizsgálatot.

— Az Iparosotthon padlásának tika. Az aradi rendőrség ma előállították Szilágyi Jolán 31 éves nagyváradi illetőségű nőt, mivel az Iparosotthon padlásán találták az elmúlt éjszaka. A rendőrség bevezette a vizsgálatot annak megállapítására, hogy mit keresett Szilágyi Jolán az Iparosotthon padlásán.

— Eredményes razzia Aradon. Az elmúlt éjszaka a razzia során Putariu György, a rendőrség erkölcsrendészeti osztályának detektívje előállított két kiskoru nőt, akikről kiderült, hogy a Bocskó-ucca egyik házában — András Károly kovácsmester lakásában — laktak és titkos prostitúciót üztek. Ugyancsak a razzia alkalmával a Vörös Ökör vendéglő istállójának jászolában öt embert találtak, akiknek nem volt állandó lakhelyük. Az öt ember között volt Babolci István temesvári illetőségű 22 éves pincér is, aki nemrégiben utlevél nélkül ment Magyarországra és ugyancsak utlevél nélkül tért vissza.

— U. Egyhy Ghyssa okf. 1-én kezdi meg tanítását. Ortutay-palota.

Az aradi Credo-egyesület ünnepélyes évnyitó közgyűlése

Az aradi Credo egyesület vasárnap délelőtt tartotta évnyitó közgyűlését a Minorita-rendház gyűléstermében. A közgyűlésen az egyesület valamennyi tagja megjelent és zsufolásig megtöltötték a fermet. Dr. Lakatos Ottó, az aradi Credo egyesület elnöke tartalmas és lelkesítő megnyitó beszédében kifejtette az egyesület nemességét, mely felé minden erejükkel törekedniük kell a tagoknak. Kitért a Credo egyesület ezévi programjára, majd lelkes szavakkal buzdította a tagokat összetartásra és buzgó munkára.

Dr. Lakatos Ottó megnyitója után Göböl Alajos katolikus főgimnáziumi tanár tartott értékes előadást a hit szükségességéről a mai nehéz életviszonyok között. Majd beszélt azokról az elsősorban jelenlegi helyzetekről, melyek nap mint nap bejáratják a világsajtót, s melynek előidézője a hit hiánya. Muzslay Imre Credo-tag határozott közzétételét szavalt el. A közgyűlés déli fél 1 óráig tartott.

Mától kezdve tartják a CFR vagonjait. Bucurestiből jelentik: Végre a CFR-nek is eszébe jutott a váratlan hirtelenséggel megváltozott idején párhuzamosan haladni és belátta, hogy nem lehet a régi rendszerhez igazodni a vonatok fűtését illetően. A CFR vezérigazgatósága ugyanis elrendelte, hogy a mai naptól kezdődően a vonatokat fűteni kell.

Áltér a szerencsétlenül járt repülők károsáról. Bucurestiből jelentik: A Mehedinți megyében nemrég történt súlyos repülés-szerencsétlenséggel kapcsolatosan nagy felháborodást keltett terjedt el annak a híre, hogy a szerencsétlenül járt Cidna társulati gép utasait a „segítségül siető” falusiak az élen a csendőrmeisterrel és a falu bírájával, fosztogatni kezdték. Ezt a hírt most illetékes helyen megcáfolták.

Őszi divat **cipőket** legolcsóbban vásárolhat **APPONYI Testvérek**nél városházával szemben.

Egy osztrák iparmágus rejtélyes halála. Bécsből jelentik: Hollenstein közelében, gleiss kastélyában holtan találták Drasche Rudolf bárót. Az ismert osztrák iparmágust. A rendőrség mérgezési gyanút adott a báró hirtelen halálának indokul. A gyanu a báró titkára felé fordult, aki min volt kapitány férközött be a báró bizalmába. Wildstein Antalról a vizsgálat során kiderült, hogy nem is volt soha kapitány, hanem veszedelmes kalandor és kábítószercsempész. Kábítószereivel tartotta a bárót is hatalmában, aki valóságos morium-orgiákat rendezett időnként gleiss kastélyában. A boncolásnál azonban kiderült, hogy nem történt mérgezés, hanem a kábítószerek túlzott használata következtében keletkezett szívszélhűdés vetett véget a báró életének.

Norvégiában is felfüggesztették az aranyvalutát. Oslóból jelentik: A norvég minisztertanács ideiglenesen felfüggesztette a Norvég Nemzeti Bank azon kötelezettségét, hogy a bank jegyeit aranyra váltsa be. Egyidejűleg életbe léptette az arany kiviteli tilalmat.

Százezer lejes bírság egy dohányvágó gépért. A monopolfőnökség üfektívjei néhány hónappal ezelőtt váratlanul házkutatást tartottak Löwy Sámuel és Siklován Olaim kuvini lakosoknál. Akiknél dohányvágó gépet és csekély mennyiségű dohányt is találtak. A monopolfőnökség mindkettőjüköt egyetemlegesen 101.750 lejjel bírságolta meg. A hatalmas összegű bírság ellen Löwy Sámuel és Siklován Olaim felebbezést adott be, amelyet ma tárgyal a aradi törvényszék dr. Pop-Ionescu-tanácsa. A bíróság egyszerű monopolkihágásnak tekintette az ügyet és a monopolfőnökség bírságát megsemmisítette és Löwy Sámuel 4500 lei, míg Siklován Olaim 2000 lei pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Az aradi rendőrségen nincs állás üresedésben. Az aradi rendőrkvesztura ez uton közli, hogy a rendőrségen nincs üresedésben lévő állás és hogy hiába való is oda ily irányu kérényeket bejuttatni.

Ujra kigyult a moreni-i pokol

Lángra lobbantak a szonda környékén szállongó gázok — Az új lánoszlop nem a régi helyén lobog — Ujabb óvintézkedésekre készülnek

Moreni-ből jelentik: A moreni szonda-tűz ma éjjel fél 2 órakor újra kiujult. Csak néhány nappal ezelőtt kűrtölték szerte, hogy a tűz állítólag két newyorki mérnök találmánya folytán elaludt, a tűz veszélye azonban nem múlt el, mert a felgyülemlett gázok még tovább tüzkítérés veszedelmét sejtették. Ez most meg is történt, amennyiben a nyílásnál

levő gázok valóban lángra lobbantak és az egyetlen megnyugtató az, hogy nem a szondából tört elő a lánoszlop.

A szakértő mérnökök és a petróleumtársaság igazgatósága ma értekezletet tartanak, hogy milyen óvintézkedéseket léptessenek életbe a makacs tűzzel szemben.

A szabadhelyi választási gyilkos szabadlában

Az aradi törvényszék háromévi fegyházra ítélte, a temesvári Tábla elrendelte azonnali szabadlára-helyezését — A Tábla október másodikán mond ítéletet

A legutóbbi országos képviselőválasztások alkalmával Szabadhelyen véres események játszódtak le. Pecican Adrian és két társa, Pál Lázár és Strazets Lázár a választások alatt felelősségre vonták Van Miklóst, amiért az ellenpárti jelölt érdekében korteskedett. A vitaközlésből verekedés lett, amelynek folyamán Pecican Adrian és társai botokkal és piszkagygyal addig ütötték Van Miklóst, amíg az kiszénvedett. A gyilkosokat a csendőrség letartóztatta s az aradi ügyészség fegyházába szállította be.

gyaláson a fővádlott, Pecican Adrian részességével védekezett, valamint az általánossá vált izgatott hangulattal, mely a közsgében uralkodott a választásokkal kapcsolatosan. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével Pecican Adriant három évi fegyházbüntetésre ítélte.

Az ügy felebbezés folytán most került a temesvári Tábla elé, mely Lepa Valér dr. ügyvéd védőbeszéde után úgy döntött, hogy Pecican Adrian azonnal szabadlára helyezendő. Az ítéletet a Tábla október 2-án hirdeti ki a választási gyilkosság ügyében.

A június hó folyamán megtartott főtársi mulatság Borossebesen. Kitünően sikerült szüreti mulatságot rendezett vasárnap a Sebiseana sportegyesület a Clubul Roman kertjében. A nagyszabású szüreti mulatságon egész Sebes előkelő társadalma megjelent és az egész mulatságon keresztül nagyszerűen mulatók. A szüreti mulatság legkiemelkedőbb száma a csésznapok délután két órai kezdettel megtartott zenés felvonulása volt. míg utána a szokásos szüreti tréfák következtek. Este fél kilenc órai kezdettel szentzúciósan sikerült műsoros estély volt, majd utána reggelig tartó tánc következett.

Nőegyletek az aradi munkanélküliekért

Arad közönségének áldozatkészsége enyhíti a nyomort.

Ma a késő esti órákig tartó ülést hívott egybe az aradi városi vezetőséggel egyetértőleg működő jótékony nőegyletek vezetősége, a melyen a résztvevő hölgyek részletesen megvitatják azt a többoldalas elaboratumot, amelyet Serbanescu képviselő felesége és Dán Oszkár né készítettek. A tervezet a munkanélküliek felsegélvezésének gyakorlati módozatait tárgyalja. A nőegyletek vezetőinek gyűlésén megjelent Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök is, aki őszinte elismeréssel nyilatkozott a hölgyek munkájáról. Radu dr. számításai szerint csak az eddig történt önkéntes tisztviselői felajánlások összege megközelíti az egymillió lejt: ezenfelül gyarapítani fogja a munkanélküli alapot az Ugr aradi körletének és az aradi pénzügytereknek önkéntes felajánlása is. Az utóbbiak még e héten összezszerüleg is bejelentik hozzájárulásaikat a város vezetőségének.

A nőegyletek vezetőségei különben a ma esti gyűlésen egyhangulag kimondták, hogy testületileg kéri fel az aradi sajtó támogatását a munkanélküli-akció érdekében készített terveik végrehajtásánál.

Cserkészavató Aradon, Vasárnap délelőtt ünnepélyes külsőségek között a Minorita-palota udvarán avatták fel az ujonc cserkészeket. Uj helyi cserkészparancsnok avatta fel az ujoncokat névszerint: Kolm Imrét, Kanarelt és Bugyit. A felavatás után az egész cserkészcsapat a Minorita templomba vonult, ahol résztvettek a délelőtti istentiszteleten.

Egy tébolyodott hentesmester borzalmas vérengzése. Dortmundból jelentik: Borzalmas vérengzést követett el ma egy Weipert nevű hentesmester. Ma reggel bement fizetébe, ahol bárdot ragadott és két segédjét, valamint inasát lefejezte, majd hazarohant és feleségét, két gyermekével együtt lemészárolta. Az elmeháborodott ember ezután szobájába zárkózott, ahol petróleummal leöntötte magát és felgyújtotta. Az egész ház leégett ennek következtében és csupán a megszenesedett holttestet sikerült már kihuzni a tűzből. Az örült ember iszonyu tette nagy izgalmat keltett az egész városban.

Wizo. Folyó hó 29-én, kedden délután 5 órakor Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6. sz. alatt tisztujító közgyűlést tartunk, melyen Wizo testvéreink okvetlen megjelenését kérjük. A vezetőség.

Dugulás és aranyeres bántalmak. gyomor-és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, naponként löbbszor bevéve, liathatós segítését nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József víz alkalmas megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József Keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A debreceni gyors ellen elkövetett merénylet — gyermekcsíny. Budapestről jelentik: Az a nagy nyugtalanságot keltő hír terjedt el ma a magyar fővárosban, hogy a debreceni gyorsvonat ellen merényletet követtek el. Megállapítást nyert, hogy a debreceni gyors ellen csupán ártatlan gyermekcsínyt követtek el. A gyorsvonatot kövekkel megdobálták és semmitéle lövést nem adtak le. Két gyermeket elfogtak, akik állítólag azt vallották, hogy „biatorbágyi merényletet akartak játszani”.

Albánia a Balkán-olimpiáson. Három esztendővel ezelőtt vetődött fel az a gondolat, hogy a balkáni államok legjobbjai egy verseny keretében esztendőről-esztendőre megállapítsák a balkáni államok közötti erőviszonyt. Az elgondolást tett követte és minden évben megismétlik a Balkán-olimpiász. Tavaly Szófia volt a színhelye ennek a nagyszabású versenynek. A Balkán-olimpiáson nemcsak az atléták, hanem az uszók, teniszesezők és footballisták is szóhoz jutnak. Ezidén Athénben rendezik meg az olimpiászt. A résztvevő államok egyvel szaporodtak. Ugyanis Románián, Jugoszlávián, Bulgárián, Görögországon és Törökországon kívül első ízben jelenik meg Albánia is. A verseny elé nagy figyelemmel tekint Európa sporttársadalma, mert itt, a Balkán-olimpiász küzdelmein egy nagy kérdés vár tisztázásra, hogy vajjon a balkáni államok versenyzői szerepet fognak-e játszani az elkövetkező nagy Los-Angeles-i olimpiáson.

H. Sziklay Gizi Str. Cercetasilor (Szent Pál-uccai) tánciskolájában október hó 5-én új táncolókn kezdődik.

SPORT KÖZLÖNY

A Herbay-bajnokságért! A temesvári profi csapat nagy gólarányú győzelmére erősen túlzott, mert az AAC a mezőnyben egyenrangú ellenfél volt — Ripensia—AAC 4:0 (1:0)

A temesvári proficsapat első Herbay-mérkőzésén diadalmasan szerepelt. Maga alá gyűrte a nyáron még igen jó formában levő aradi asztétákat. Győzelme bár megérdemelt, a gólarány azonban erősen túlzott, mert a mezőnyben az AAC szépen játszott, de a kapu előtt a lövőtudomány csődöt mondott. A gólok közül is Theimler ketitő — kevesebb balszerencsével — védhetett volna. A győztes csapat nem volt oly kitűnő, mint aminek híre után elképzeltük. Játékában sem volt nagystílűség, csupán ellenfele hibáit használta ki eredményesen.

A mérkőzésre a csapatok a következő felállításban léptek a pályára: Ripensia: Zornbori—Bürger, Hoksári—Hrehuss, Raffinski, Ciolac—Beke, Dobay, Wetzler, Schwartz, Semler. AAC: Theimler—Kovács, Pfeiffer—Szabó B., Mikóczi, Marcin—Zsiga, Török, Incze, Puskás, Kolumbán II.

A Ripensia kezd, azonban az AAC veszi át a támadó szerepét és a szél dacára a Ripensia kapu elé tereli a játékokat. Mégis a 10. p. Dobay egyéni játék után 20 méterről leadott lövését Theimler előbb fogja, majd a hálójába üti (1:0). Kezdet után Bekét nagy leszállásból engedi el a bíró, annak beadását a még nagyobb offsideon álló Schwartz a hálóba küldi, de a máso-

dik offsideot a bíró már kénytelen volt megítélni. Iram nincs, változatosságot mindössze a rosszakaratú AAC-ellenes itélkezései hoznak. A félidő végéig az eredmény nem változik.

Szünet után kiütözik a Ripensia jobb kondíciója és sorozatosan lövi góljait. Nagyban elősegíti ezt az a körülmény is, hogy Szabó Bélát lerugják és így néhány percig az AAC 10 emberrel játszik. Gólszerzők: 12. p. Dobay, a 14. p. Wetzler, a 17. p. Semler.

A győztes csapatban a védelem könnyedén rombolta az energiát nélkülözve aradi támadásokat. A fedezetsor legjobbja Ciolac, a csatársorban Beke és Dobay érdemelnek dicséretet.

Az AAC-ban Kovács volt a legjobb ember, kivülről a kitűnő halisor játszott dicséretreméltón, de jól funkcionált Pfeiffer is, míg a támadósor csak a mezőnyben elégitett ki, a kapu előtt megállt minden tudományuk.

Keller bíró hibás ítéleteivel minden alkalommal az AAC-ot sújtotta. Ugyiszintén a két aradi határbíró, Husztik és Szabó János működése is olyan színben tünt fel, mintha az AAC-nak ellensége volna, mert több ízben hibás beintései mindenkor csak az aradi csapat kárára voltak.

Az AAC „Bombaszivarok” veresége

Öreg dugók—Bomba szivarok 3:2 (1:1.)

Öreg dugók: Polaretzi (Pola Negri)—Rotli, (Gyertya), Kohn (Lándzsás), Vidák (Csirke), Zaroni (Talián), Decsov (Dedus)—Csapó (Numai), Szabó Laci (Bütyök), Vasvári (Brió)—Szikula (Kokri), Steiner (Pitli). Bomba szivarok: Horváth (Latyak), Csenka (Szeidl), Lengyel (Tarka paszuly), Pfeiffer (Nagy bunkó), Baki (Agronom), Pálf (Kikicsa), Fáy (Madár), Dufner (Robosztus), Pálinkás (Rosztopesin), Genesi (Apuci), Kelly (Szilfid), Auer (Törékeny).

A mérkőzés előtti hangulat: Pálinkás stilszerűen készülődik szivarral a szájában. Lengyel, a Tarka paszuly nyilatkozik a sajtónak, miszerint ő, mint első tartalék, lévén alrúnd játékos, minden posztra vállalkozik. A belépő Vezérlő Főkapitányt nagy éljénzés fogadja. Korányi Berci alias Lepcsesi jelentéést tesz dr. Korányi Barnának, aki szemlét tart csapata felett. Az Öreg dugóknál nagy a fogadkozás a győzelemre és már előre isznak a fogadásbeli két hordó sörre. Élénk tiltakozás a Szivar-berekben Petro (Nyezssem) szerepeltetése ellen. A hangulat tehát mindkét részről emelkedett, itt az idő kezdeni. Gólszerzők: 7. percen Pitli, 16. percen Rosztopesin egyenlít, második félidő 7. percében Kokri 2:1, a 15. percen Szilfid, míg a 26. percen Talián 20 m.-ről a későn vetődő Latyak hasa alatt állítja be a végeredményt. Bíró: Burdan.

Másodosztályú bajnokság

Vasárnap az aradi II-od osztályú bajnokságban teljes üzem volt. A Hakoah nagyobb tudású csapata előtt meg kellett hogy hajoljon a Banatul, amely az első félidőben még 1:0-ra vezetett. Az Egyetértés legyőzte a Voingtát. A Soimi rávert a Vulturulra, míg az AVMSE az otthonában játszó RAC-ot gyűrte maga alá. Beszámolónk a következő:

Hakoah—Banatul 3:1 (0:1.) A mérkőzés az AAC-pályán került lebonyolításra. A mindvégéig fölényben játszó Hakoah csapata kellek ki tudata használni a helyzeteket. Gólszerzők: Seps (2) és Engel, illetve Schmidt. Bíró: Braun.

AVMSE—RAC 3:1 (1:1.) Az otthonában játszó pécskai csapat egyenlő ellenfele volt a győztes aradi csapatnak. A győztes együttes góljait Tusz, Lupu és Bilkei, míg a vesztes csapatból Piroška volt eredményes. Bíró: Darázs.

Soimi—Vulturul 1:0 (1:0.) A Soimi nyomásgéző fölényre ellenére sem tudott csak minimális arányban győzni. A mérkőzést eldöntő

gól az első félidő 30-ik percében Căpușliga szerezte. Bíró: Goicea.

Egyetértés—Vointa 2:0 (1:0.) Az egységesebb Egyetértés félidőnként lött góljával meg-

A Hungária katasztrófális veresége a magyar profiliga hatalmas meglepetése

A Ferencváros gólzárpórt zúdított a Bocskayra — Az Attila és a Somogy minimális arányban győzött

Budapestről jelentik: Ezen a vasárnapon a magyar profiligában csupán csonka forduló nyert lebonyolítást, mivel hétközben már lejátszottak két mérkőzést. A szezon első derbyje olyan nagy meglepetést hozott, amilyenre a profi-football fennállása óta nem volt példa. **A Hungária 5:0-ra vereséget szenvedett az Újpesttől.** Az Újpest ily nagyarányú győzelméről a legfanatikusabb Újpest-hívek még álmodni se mertek volna. Az Újpest lendületes, igazi footballt játszott. Ezzel szemben a Hungária annyira rosszul volt, hogy még ellenállást sem tudott tanúsítani. A bajnokságban szenzációsan startoló Ferencváros harmadik ellenfelét, a Bocskait is valósággal lehangolt. A Somogy otthonában 3:2-re, főleg Jakubek jó játéka révén győzött a Budai ellen. Az Attila Miskolcon szerencsés körülmények közrejárásával mellett minimális arányban legyőzte a III. kerület csapatát. A magyar profiliga vasárnapi fordulójáról beszámolónkat alább adjuk:

Újpest—Hungária 5:0 (2:0)

A derby-mérkőzés résztvevői 22 ezer néző előtt a Hungária-uti pályán mérték össze erejüket Klein Árpád játékvezetése mellett. A Hungária a profi-football fennállása óta nem szenvedett el ilyen katasztrófális vereséget. Két évvel ezelőtt, Kalmár emlékezetes lábtörésekor 4:0-ra kapott ki a Hungária a Ferencvárostól, de akkor legalább lehetett jogos kifogásuk. Most nem lehet. Az Újpest öntudatos, gólrúgó footballt játszott és csapatának minden része magasan felülmuta a Hungáriát. Mint érdekességet megemlítjük, hogy centerhalf, Köves, már a játék elején megsérült és helyet cserélt Sárossal és új posztjukon mindketten kitiünően játszóttak. Vereségét a Hungária első sorban a halvesor lehetetlen rossz játékának köszönheti. Az Újpest a vezetést a 26-ik percen P. Szabó beadásából Auer révén szerzi meg. A 35-ik percen Köves fejes passzát P. Szabó a hálóba továbbítja. Szünet után a 10-ik percen Spitz az Újpestnek újabb gólt szerez. A 25-ik percen Spitz újra góloz. Majd két perccel később 11-esből P. Szabó beállítja a végeredményt.

Ferencváros—Bocskay 6:1 (3:0)

A Ferencváros kitiünően játszó csapata a Bocskai ellen is nagy, gólarányú győzelmet

érdemelten szerezte meg mindkét pontot. Gólszerzők: Merkli és Bulik. Bíró: Muntean.

Vidéki eredmények

Temesvár: TMTE—HISA 2:0 (1:0.) I. osztályú bajnoki mérkőzés. Bíró: Ritter B.

Várad: Universitatea—NAC 2:1 (1:1.) 3500 néző előtt lefolyt mérkőzés, amelyet a szerencsésebb kolozsvári csapat 11-es góllal nyert meg. Gólszerzők: Seps (2), illetve Mosko. A mérkőzést dr. Morár Teofil vezette. Morár bíró a várad csapatát erősen nyomta.

Kolozsvár: Egyetlen bajnoki mérkőzést játszottak le. Haggbor—CFR 2:2 (1:1.)

Bucuresti-i eredmények

Unirea Tricolor—Sportul Studentesc 4:0, Olimpia—Voivod Mihai 2:2, Juventus—Makabi 0:0, CFR—Venus 2:0, Belvedere—Turda 3:0, Bajnoki mérkőzések.

Felfüggesztették a magyar sportolók kitiltó rendelkezést

Bucurestiből jelentik: Pár nappal ezelőtt megirtuk, hogy a román labdarúgó szövetség elnökének, Leucuta dr.-nak királyi kihallgatása kedvezően végződött és a magyar csapatok beutazásának engedélyezése már csak néhány nap kérdése lesz. A revízió alá vett belügyminiszeri intézkedés azóta megjárta a hivatalos fórumokat.

Tegnap reggel a sziguranca vezérigazgatósága ülést tartott, amelyen megfogalmazzák a körrendeletet az ország összes rendőrségéhez és felfüggesztették a magyar sportegyesületeket kitiltó rendelkezést.

Egyébként a hatóságok ugylátzik, már előbb sem voltak nagyon szigoruan a kitiltó rendelkezést, mert már az elmúlt vasárnapon a békéscsabai Előre footballcsapata szerepelt Lugoson.

aratott. A csapat legjobb része ezuttal is a fedezetsor volt, amely egy a támadásból, mint a védekezésből, valamint a góllövésből is a legjobban vette ki a részét. Az első gólt a 14-ik percen 16 méteres büntetéstől Lázár szerezte. Majd a 30-ik percen Lyka lövi a Ferencváros második gólját. Az első félidőben még egy gólt ló a Ferencváros, amelyet szintén egyik fedezetté, Sárossi révén ér el. Szünet után annak ellenére, hogy a Bocskai erős ellentámadásba megy át, mégis újabb három gólt ér el a Ferencváros. Mind a három gól Takács II. érdeme.

O Attila—III. kerület 1:0 (1:0.) Az otthonában játszó szerencsésebb Attila Körösi góljával győzött.

O Somogy—Budai 3:2 (0:1.) A Kaposváron lejátszott mérkőzést a kapu előtt határozottabb Somogy nyert meg. Jakube (2) és Éri illetve Polgár és Lyka voltak eredményesek.

O Bécsben is nagy meglepetések voltak. Bécsből jelentik: Az első liga mérkőzésein nagy meglepetések voltak. A Vienna a Brigittenauerrel szemben csak 2:2 döntetlent ért el s emiatt a WAC vezet a tabellán. A FAC—Hakoah 1:0-ás meccse szintén nagy meglepetés. Nem kisebb a Rapid—Slovan 10:0-ás eredménye sem. Wacker—Nicholson 3:3 és Admiral—Austria 4:2.

Atletika

Budapestről jelentik: Vasárnap került lebonyolításra a MAC Csurgay-díjas ifjúsági atletikai versenye. A verseny néhány igen jó eredményt hozott. Súlydobás: Csányi 13.59 m, távolugrás: Koltai 721 cm, 100 m. Lindner 11 mp, 400 m. Kakas 54.4 mp, 1500 m. Sárvári 4 p. 14.6 mp, magasugrás Gobi 178 cm, rudugrás Zimonyi 320 cm, diszkoszvetés Acél 41.90, 4×100 m. MTK 46.8 mp. A Csurgay-díjat a BBTE védi 20, második az MTK 16 ponttal.

O Az osztrák-magyar kerékpárverseny, amely Bécsben nyert lebonyolítást, az osztrákok 29:21 pontarányú győzelmével végződött. Öt versenyszám közül hármát az osztrákok, míg kettőt a magyarok nyertek.

AZ UJSÁG

folytatólagosan közli a legizgalmasabb amerikai regényt:

AL CAPONE VALLOMÁSAIT.**AZ UJSÁG**

minden tőzsdében és hírlapárusítóhelyen kapható. Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér vasárnap 32 fillér

Arad nyugodtan nézi az angol pénzügyi eseményeket

Nem zavarja gabona-exportőrjeink tevékenységét a font fluktuációja — A belföldi kereskedelem fontban kötött üzletei — Tökések, akiknek fontban van vagyonuknak egy része.

— Románia angliai behozatalának emelkedése várható —

Az Angol Bank intézkedése, mellyel egyik nappal a másikra beszüntette az általa kibocsájtott bankjegyeknek arany ellenében való beváltását, nemcsak a nagyközönség, hanem a rendszerint jól informáltak körében is meglepetés erejével hatott, annak ellenére is, hogy szakkörök már húzamosabb idő óta látták, hogy a megrendíthetetlennek vélt angol font nemzetközi értéke sem kerülhetne el a kisebb-nagyobb fluktuáció. A helyzet új vonatkozásával kapcsolatban alább közöljük az aradi pénzügyi és közgazdasági szakembernek érdekes cikkét, amelyben a fontos aradi vonatkozásait vizsgálja meg:

Igen érthetőnek találom, hogy a nagyközönség körében élénk érdeklődés nyilvánul meg a font szomorú közgazdasági szenciájának és annak kihatásai iránt, annál is inkább, mert a világháború s az azt követő változatlan hevességgel folyó gazdasági háború megtanította az embereket arra, hogy a világgazdasági fronton bekövetkező események összefüggéseit a maguk kicsiny gazdasági köreivel kellően érzékelnie tudják.

A megértésen alapuló bizalom

Te kell szögezmem, hogy országunk közvéleménye kellő nyugalommal fogadta az Angol Bank meglepő intézkedéséről szóló híreket és pedig nem a kellemetlenségekhez hozzászokottak és azokba belefásultak letargikus nyugalommal, hanem a megértésen alapuló bizalom nyugalomával.

Azok, akik gazdasági ügyekkel foglalkoznak, tudják és érzik, hogy mennyire indokolt ez a bizalom és nyugalom, akár az államháztartás, akár a Román Nemzeti Bank helyzetének és valutánk nemzetközi pozíciójának szempontjából nézzük az eseményeket. Az állam, melynek nagy összegű angol fontadósságai és azoknak esedékes szelvényeiben igen jelentékeny fontkötelezettségei vannak, csak jól járhat vele, ha ezen kötelezettségeinek redukált értékű valutában tehet majd eleget. A kötelezettségek hosszu lejáratával, természetesen nem precizírozhatók távolról sem azok a könnyítések, amelyek ezen adott helyzetből kifolyólag az államháztartásra hárulnának, mindazonáltal egy távolabbi időpontban ezen az alapon meg volna adva a lehetősége az államterhek és így az adófizetők vállain nyugvó közterhek bizonyos fokú csökkentésének.

A Banca Nationalának helyzete a hanyatló értékű fonttal szemben világosan kifejezésre jut Argetoianu pénzügyminiszter hivatalos nyilatkozataiban, melyek egyúttal valutánk helyzetét is determinálják az új világgazdasági konstellációban.

Ezen nyilatkozatok szerint nemzeti jegy-kibocsájtó bankunk a lej stabilizálását biztosító devizakészleteiben aránylag igen csekély angol font készletekkel rendelkezik; oly összeggel, mely mellett az angol-font árhullámozása semmi lényeges befolyást nem gyakorolhat sem a nemzeti bank mérlegére, sem pedig valutánk alátámasztottságára.

A magángazdaság helyzete

A gazdasági kilengésekre azonnal reagáló, jószímatu külföldi tőzsdék megfelelően értékelik ezt a kedvező helyzetünket akkor, amidőn ezekben a mozgalmas napokban változatlan, sőt talán még fokozódó bizalommal viseltetnek a román állam valutájával szemben.

Plauzibilisan támasztja alá a pénzügyminiszter nyilatkozatát a Nemzeti Bank fontkészletére vonatkozólag az a körülmény, hogy már ez év június 15-e óta az eddig angol-fontban bevételezett exportvámokat lejben kellett exportőrjeinket megfizetni.

Ami a font helyzetében beállott változásnak magángazdaságunkra gyakorolt hatását illeti, kétségtelen, hogy itt bizonyos veszteségek nem voltak elkerülhetők, különösen áll ez a nagyobb kereskedelmi emporiumokban és különösen a Regát nagy buza piacain. Az idén különösen a kelet felé irányuló szokatlanul élénk gabonaexportot itt jórészt angol-font paritásán bonyolították le és igen természetes, hogy a fennálló, fontban fizetendő kötések a mai font kurzus mellett lényeges veszteségeket jelentenek az exportőrök részére, ha csak nem sikerül ezen kötésekkel más nemes valutára átkonvertálni.

Kevésbé valószínű, hogy a bukaresti nagy bankok lényeges fonttétételeket tartottak volna a mai helyzetben, amikor a belföldi igények kielégítése céljából a bankok leikészleteik feltartására és emelésére fektetik a fősúlyt és így alig tétélezhető fel, hogy ezen a fronton nagyobb árfolyamveszteségek lettek volna.

Az esetleg mégis elképzelhető kisebb veszteségekkel szemben fennáll egy igen jelentékeny gazdasági csoportnak jórészt már lebonyolított, vagy lebonyolítás alatt álló nyeresége. Azokra a kereskedőkre gondolunk itt, akik külföldről importált áruikat fontban fizetik és most sietve fedezték fonttartozásukat, igen jelentékeny, nem várt haszonhoz jutva ezen a réven.

A hanyatló kurzusu font iránt az utóbbi napokban megnyilvánult elég élénk kereslet ezekre a fedezésekre vezethető vissza. Természetes, hogy miután a font stabilitását elvesztette, mint általánosan elfogadott nemzetközi értékmérő egyideig szerepét nem fog játszani s a külföldről hozzánk beérkező árukat, melyeket eddig jórészt fontban számoltak el, szintén valamely más nemes valutában fogják számlázni, de biztosra vehető, hogy az alacsony fontkurzus mellett Anglia nagyobb mértékben fog — ha magasabb font árakon is — exportálni és Románia angliai behozatala is emelkedni fog.

Arad és a fontkrízis

Végül még néhány szót az angol font esésének, közvetlen környezetünkben, Arad falai között tapasztalható hatásáról.

Arad és környékének gabonaexportja Csehszlovákiába tendál, csehszlovákban bonyolódik le és így exportőrjeink üzleti tevékenységét a font-fluktuáció nem zavarja. Bankjaik, melyeknek devizafizete — minden spekulációtól távol — kimondottan klientéik reális devizáüzletének lebonyolítására szorítkozik, kétségtelenül nincsenek fontban angazsálva és veszteség itt őket nem éri.

Igen elszigetelten lehetnek olyan tökések, kik vagyonuknak egy részét fontba fektették volna, piacunk ily irányú érdeklődése inkább a szomszédállamok valutája és a dollár iránt nyilvánult meg. Biztosító társaságainknak alig van fontvalutában szóló kötései. Arad normális gazdasági forgalmában, sem a bankokban, sem az üzletekben nem volt változás észlelhető.

Természetesen elején vagyunk csak annak a hatásnak, melyet egy ilyen nagy világgazdasági esemény, mint az angol font megingása a világgazdaságra gyakorolhat.

Lehetnek és valószínűleg lesznek még összefüggések, melyek az eseményekkel kapcsolatban Románia gazdasági életét is befolyásolni fogják, de igen örömdetes megállapítás és a jövőre nézve biztató jelenség lehet mindenki számára az a higgadság, mellyel a legkritikusabb első napokban az országunk az események szemébe nézett.

Csütörtökön fejezi be vizsgálatát Dumitrescu vezérfelügyelő

Évekre visszamenőleg nézi át az árlejtéseket.

Lázár Ágoston dr. beteg.

Általános figyelem kíséri annak az ankétának eredményeit, amelyet Dumitrescu Constantin belügyi közigazgatási vezérfelügyelő folytat már szombat reggel óta Aradon. A vizsgálat annyira alapos, hogy még a mai napon sem nyert befejezést, bár a közigazgatási vezérfelügyelő kora reggeltől a késő délutáni órákig szakadatlanul dolgozott.

Dumitrescu vezérfelügyelő a hétfői napon a megyei adminisztráció valamennyi osztályának aktáit magához kérette és évekre visszamenőleg referáltatta el magának az egyes hivatali szakterekenkel egy-egy árlejtésnek és intézkedésnek ügyét. Ezenfelül a felülvizsgáló jegyzőkönyvekkel párhuzamosan mindazokat az ügyeket is egymásután feljegyezte, amelynek elintézése eddig késett vagy nem kielégítő módon történt. Ezekből külön jelentés készül a belügyminisztérium számára. Az egyes megyei ügyosztályok referensei jelentéseiket a vezérfelügyelő kívánságára holnap is folytatják úgy, hogy minden jel arra vall, hogy a vizsgálat csupán szerdán vagy csütörtökön nyer befejezést. A vizsgálat meghosszabbodására való tekintettel Dumitrescu vezérfelügyelő felesége is Aradra érkezett.

Hírek szerint a belügyminiszteri ankéttal áll összefüggésben az is, hogy dr. Serbanu György megyei prefektus megszakitja bécsi szabadságát és holnapra visszaérkezik. Jelentétere azért is szükség van, mert dr. Lázár Ágoston, helyettese, szombat óta betegesen fekszik lakásán.

Conan Doyle özvegye Budapesten

A spiritiszta angol író özvegye ki akarja békíteni a magyar spiritisztákat.

Budapestről jelentik: Érdekes vendégek érkeznek a napokban Budapestre. Miss Stea, a Nők Hágai Békélgájának elnöknője és Conan Doyle, a híres spiritiszta angol író özvegye leányával együtt.

A három hölgy résztvesz a hágai spiritiszta kongresszuson, amelynek lezajlása után elhatározták, hogy a magyar fővárosba jönnek, hogy a Hágában függőben maradt kérdésekről itt határozzanak és kibékítsék a hosszú évek óta harcban álló magyar spiritisztákat.

A magyar spiritiszták ugyanis két egyesületbe: a Parapszichológiai Társaságba és a Budapesti Spiritiszták Egyesületébe tömörültek. A két egyesülés késhegyig menő harcban áll egymással, mert sok metafizikai jelenség magyarázatában nem tudtak egymással megegyezni. A két harcban álló tábor számára most hozza a békét Conan Doyle özvegye.

Jövetelüket előre jelezték, levelet írtak a magyar spiritiszták egyikének, akit még Londonból ismertek. A levélben megírták, hogy hosszabb időt szándékoznak Pesten tölteni, mert Conan Doyle leánya beteg, szemideg-szenvedésben szenved és betegségét Budapesten szeretnék gyógykezeltetni.

A spiritiszták vendégeik fogadására megkértek minden intézkedést. Már apartmant is foglaltak le számukra a Dunanáljában.

Arad kereskedő- és iparostársadalmának sérelmei a kamara igazgatótanácsa előtt

Nem fejeződnek be a cégbejegyzések a kitűzött határidőre — A szeszmonopolium tönkreteszi a szeszipart — A fatermelők és kereskedők sérelmei — Papirkereskedés az iskolában

Módosítani akarják a kamarai törvényt

Rendkívül fontos és érdekes tárgysorozattal tartotta ma délután öt órai kezdettel rendes havi közgyűlést az aradi Kereskedelmi és Iparkamara igazgató-tanácsa. Az ülést Mateescu István elnök nyitotta meg, aki üdvözölte a szép számmal megjelent tagokat, majd átadta a szót Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkárnak. A főtitkár bejelenté, hogy a minisztérium Popescu munkaügyi vezérfelügyelőt a Kereskedelmi és Iparkamara igazgató-tanácsának tagjává nevezte ki, mely alkalmából a tanács üdvözli Popescu vezérfelügyelőt. Ezután elmondotta, hogy Dumitrescu vámspektor, aki a Kamarának levelezőtagja volt, Kolozsvárra helyezték át. A Kamara sajnálattal veszi tudomásul ezt az áthelyezést, mert egy olyan embert veszítettek el Dumitrescu vámspektor személyében, aki mindig és mindenben a Kamara szolgálatára volt és ennek felvirágoztatásáért igen sokat dolgozott. Ugyancsak bejelentette Tankov, a Banca Nationala igazgatójának Aradról való eltávozását is, akit a pénzügyminisztérium a Regátba helyezett át.

Ezután Pacuraru Brutus románul, majd Falus dr. magyarul ismertetik a tárgysorozat további pontjait. Először a céghivatal közléseit, illetve határozatait ismertetik az igazgató-tanáccsal. Ebből kitűnik, hogy a cégbejegyzések határideje október 10-én lejár. Nagyon sok kereskedő és iparos van, akik ennek a kötelezettségnek még nem tettek eleget és így elő fog állni az az eset, hogy a cégbejegyzéseket nem fogják tudni a kitűzött határidőre befejezni, a minnek az lesz a következménye, hogy azokat, akik nem jegyzik be cégüket eddig az ideig, a törvény értelmében súlyosan megbüntetik. Az aradi céghivatal a határidő meghosszabbítására vonatkozólag érdeklődött a kereskedelmi minisztériumban, ahonnan negatív választ kapott. A vidéki cégbejegyzések megkönnyítésére a céghivatal vezetője, Trailescu dr. beutazza a környéket úgy, hogy ott mindenütt a helyszínen Trailescu dr. bejegyzi az egyes cégeket. Ez a körút már hetek óta tart és minden valószínűség szerint még október 10-ike előtt befejezést is nyer. Ennek tudomásul vétele után a kamarai titkárok bejelentették, hogy a szeszipari vállalatok egy memorandumot intéztek a Kamarához, amelyet kértek, hogy a Kamara a pénzügyminisztériumhoz továbbítsa. A memorandumban az érdekelt vállalatok legnagyobb aggodalmuknak adtak kifejezést a szeszmonopóliumot illetően, amely egzisztenciájában támadja meg az egész szeszipart. A Kamara a beadványt tudomásul vette és azt a minisztériumba továbbította.

Szigoru intézkedések a kereskedők ellen

Az aradi pénzügyigazgatóság továbbá egy átiratot intézett a Kamarához, amelyben közli, hogy a pénzügyminisztérium szigorú intézkedéseket készít életbe léptetni azon kereskedők ellen, akik az előirt hivatalos naplót és leltárkönyveket nem vezetik. Az átirat megállapítja, hogy nagyon sok olyan kereskedő van, aki ezeket a könyveket nem vezeti és azért, hogy az esetleges ebből származó büntetéseket elkerüljék, ajánlatos volna, ha ezt a két könyvet a Kamara jutányos áron beszerezné, azt kellőképpen felülbélyegeztetné és azután kiosztaná azok között, akiknek még nincsen meg. A Kamarának ezzel szemben az a véleménye, hogy ezeket a könyveket most beszerezni lehetetlen, mert ez tetemes kiadást jelentene a kereskedőkre nézve.

A tárgyhöz a kiskereskedők nevében Engel Gyula szól hozzá, aki megállapítja, hogy ez a rendelkezés rendkívül nehéz probléma, mert nagyon sok olyan kiskereskedő van, aki ezeket a könyveket nem tudja pontosan vezetni. Nézete szerint a kincstár nem is azért akarja

a pontos vezetést mintha ebből akarná az adót megállapítani, hanem csupán azért, hogy az ezek után járó bélyegilletékeket beinkasszálja.

— Az erre vonatkozó törvény 108. paragrafusa — mondja Engel Gyula — arra az esetre, ha valaki nem vezet könyveket úgy intézkedik, hogy az illetőt büntetésül egy évi adójának megfelelő összegre büntetik. Ez azonban az adótörvény szerint a kisiparosra és kiskereskedőre nem vonatkozik, mint az számtalan esetben bebizonyosodást is nyert, amikor kiskereskedők vagy kisiparosok ellen enniatt eljárást indítottak.

A fakereskedők sérelmei

Ennek letárgyalása után a kamarai titkárok bejelentik, hogy a faexportőrök annak idején a Kamara utján egy beadvánnyal fordultak a kereskedelemügyi minisztériumhoz, melyben kérték a minisztérium intézkedését, hogy a faexportőrök a Magyarországra szállított fa után a pénzt megkapják. A külügyminisztérium érintkezésbe lépett a Magyar Nemzeti Bankkal, amely azt a választ adta, hogy mindent el fog követni ennek érdekében, egyben azt az utasítást adta, hogy a faexportőrök beadványukkal egyenesen a budapesti román követtséghez forduljanak. Ezután Holländer Emil fakereskedő a napokban megalakult Erdélyi és Bánáti Fakereskedők Szindikátusának nevében a vándorkereskedők ellen szólalt fel és megállapította, hogy ezek semmiféle kiadásokat nem viselnek. Felkéri a Kamarát, találjon módot arra, hogy ezek a vándorkereskedők csakis akkor működhessenek, ha megfelelő iparral rendelkeznek. Jellinek József szintén a vándorkereskedők ellen szólalt fel.

Kerpel Izsó a papirkereskedők sérelmét tárta az igazgató-tanács elé, amely szerint az aradi tanárok és tanítónők valóságos papirkereskedést csináltak az iskolákban és ők árusítják az írószerket és mindazokat a dolgokat, amelyekre a diákoknak szükségük van. Kéri a vezetőséget, hogy sürgősen intézkedjék ebben az ügyben. Pacuraru főtitkár erre vonatkozólag adatokat kér, amit Kerpel Izsó be is ígér.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az új csődtörvény eltörli a polgári csődöt

A javaslat lehetővé teszi, hogy a kereskedő tovább is folytathassa üzletvitelét — A csődbe jutott vállalatoknak nem kell megszűnniük —

Bucurestiből jelentik: Hamangiu igazságügyminiszter ma nyilatkozott az új csődtörvényről, amely az őszi ülészen a parlament elé kerül. Az új törvényjavaslat mindenekelőtt eltörli a polgári csődöt. Érdekes intézkedése a javaslatnak az, amely a csődtömegmondókra vonatkozik. Így a csődtömegmondókat ezentul egy táblázat alapján fogják kinevezni, amelyet a törvényszéki elnökök testülete állít össze és amelyet az igazságügyminisztériumnak kell jóváhagynia. A csődtömeget a csődtömegmondok egy delegált bírósága és a törvényszék ellenőrzése alatt fogja adminisztrálni. A delegált bíróságnak az illető csődtömegmondó vizsgálóbíró szerepét is be fogja tölteni. A hitelezők gyűlése, amelyet a delegált bíróságnak kell összehívnia, bizottságot küldhet ki azzal a feladattal, hogy ellenőrizze a csődtömegmondok működését és hogy segítségére legyen a csődtömeg kezelésében és likvidálásában.

A nevezetesebb kereskedelmi központokban ugynevezett csőd-likvidációs hivatalt fog-

Akinek a gyomra fáj, vagy bélműködése megrekedt, vagy gyomorégése van, az igyon természetes **Bikszádi vizet.**

Számos egyetemi tanár által ajánlva. — Mindenütt kapható.

Ezután a főtitkár tudomására hozza az ülésnek, hogy a kereskedelemügyi minisztérium egy kerratot intézett a Kamarához, amelyben a kamarai törvény módosítására vonatkozólag kikéri az aradi Kereskedelmi és Iparkamara véleményét is.

A tárgyhöz Zima Tibor szól elsőnek hozzá, aki helyesli a regionális kamarák tervének gondolatát. Aggályának ad azonban kifejezést az ipartestületnek a Kamarába való beolvastását illetően, mert nézete szerint a vidékiek nem jöhetnek be minden kis ügyükkel a Kamarához. Pacuraru főtitkár válaszában kijelenti, hogy a Kamarának a vidéken kirendeltségei lennének. Reinhardt Gyula az iparosság nevében szólal fel és a leghatározottabban kijelenti, hogy az iparosság nem hajlandó belemenni abba, hogy az ipartestülettel, mely ezt 46 éve fennálló intézménye az iparosság, beolvasszák a Kamarába. Steigerwald Alajos ugyanilyen értelemben szólalt fel. Zima Tibor indítványára úgy határoztak, hogy ezt a kérdést egy későbbi szűkebb körű ülésen fogják megbeszélni, amelyre természetesen az iparosság valamennyi vezetőjét is bevonják. Ezután a már régen fervevett és dr. Rácz által előterjesztett egyeztető iroda megvitatására került sor. Ezt az egyeztető irodát, mely fizetésképtelenségi ügyekben határozna, a külföldi Treuhand Gesellschaft mintájára alakítanák meg egy részvénytársaság formájában.

A munkanélküliek segélyezése

Vigyázó László ezt a tervet nem tartja életképesnek és nézete szerint ez Aradon nem is vihető keresztül. Holländer Emil a viszontelárusítók érdekében sürgeti egy olyan intézmény felállítását, amely kényszer, csőd és tömegmondnoki ügyekben hozna határozatokat. Jellinek József nem helyesli ennek a megalkotását, mert szerinte egészen biztosan fiaskóval végződne. Mateescu elnök javasolja, hogy ebben az ügyben, illetve a közvetítő iroda ügyében a jövő héten üljön össze egy bizottság és véglegesen határozzon. Az igazgató-tanács ezt elfogadta, majd utána a tárgysorozat utolsó pontjaként a Kamara felhívta az összes kereskedőket és iparosokat, hogy legyen segítségére a Kamarának a munkanélküli segélyakcióban és hasson oda, hogy alkalmazottaik egy bizonyos összeggel járuljanak hozzá a munkanélküli alaphoz.

nak felállítani és a csődtömegmondók ennek keretében fogják folytatni működésüket. Az aktív likvidálás a delegált bíróságnak felvett jegyzőkönyv aláírása után azonnal kezdetét veszi anélkül, hogy megvárják azt, amíg a különböző kontesztációk ügyében döntést hoz a törvényszék. A javaslat ezzel azt akarja elérni, hogy időközben ne váljon értéktelenné az árúkézlet. Lehetővé teszi a javaslat, hogy a csődbejutott kereskedő tovább is folytathassa üzletvitelét a likvidálás érdekében. Érdekes rendelkezése az új törvénynek az is, hogy annak érdekében, hogy a csődbejutott vállalatoknak ne kelljen megszűnniük, megadja a módot arra, hogy a törvényszék egy előzetes tanulmány után egy szanási tervet dolgozzon ki és ennek a tervnek az alapján vezessék tovább a vállalatot. Ez természetesen csak abban az esetben lesz lehetséges, ha a hitelezők beleegyeznek a szanálsba. Abban az esetben, ha a vállalat a szanási terv alapján tovább működik, a vállalat vezetői továbbra is teljes felelősséggel tartoznak a vállalat vezetéséért.

A kilométer király „India“ autógummi kizárólag „MOTORDELTA“ Kelly Zs. alkatrészüzletben kapható Str. Alexandri (Salaos-u.) 5. Minden köppenyre gyári garancia.

Kedvező kilátások a csehországi gabona-exporttilalom megszüntetésére
 A román Intervenció eredménye — Alhírek a csehszlovákial devizakorlátozásról — Komolytalan híreket lansziroznak zésével.

A csehszlovák behozatali engedélyek kérdésében új fordulat állott be. A Nemzeti Kivitel Intézet elnöke ugyanis ma közölte a temesvári tőzsde vezetőségével, hogy a Nemzeti Kivitel Intézet már érintkezésbe lépett a Velkonakupnával és a csehszlovák kormánnyal, ahonnan *biztató feleletet nyert*. Előreláthatólag már a közeli napokban sikerül minden akadályt elhárítani és valószínű, hogy a cseh kormány újra megkezdje a behozatali engedélyek kiadását. Általános az a vélemény, hogy a román intervenciónak meg lesz a hatása, ha másképp nem, akkor különböző represszáliák kilátásba helye-

Néhány nappal ezeftt komolytalan hírek kerültek forgalomba a csehkoronával kapcsolatban. Ezek szerint a cseh kormány devizakorlátozó intézkedéseket akar életbeléptetni. A hír természetesen érthető riadalmat okozott külföldönképen nálunk, ahol az export javarésze Csehszlovákia felé irányul és ennél fogva a kifizetések csehkoronában történnek. Mint értesülünk, mindössze arról van szó, hogy a devizavásárlásokat és igényeket naponta kell Csehszlovákiában az ottani Nemzeti Banknál bejelenteni, hogy az ellenőrzés könnyebb legyen.

Súlyos támadások a romániai állatexportőrök és állattenyésztők szindikátusának vezetősége ellen
 Lemondott a vezetőség — Igazságtalansággal vádolták az elnökséget — A szindikátus új vezetőségének aradi tagjai

Temesvárról jelentik: A Romániai Állattenyésztők és Exportőrök Szindikátusa ma délután rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen igen éles hangú felszólalások hangzottak el. A közgyűlést délután három órakor Bruman elnök nyitotta meg, akit napirend előtti felszólalásában Corcea Radu nyomában élesen megtámadott, amiért a vezetőség számos tagot jogtalanul megfosztott tagságától. A felszólalók közül többen is támadták a vezetőség magatartását és főleg a sertéskiviteli kontingens — szerintük — igazságtalan felosztását. Az Ausztriával megkötött kereskedelmi szerződés értelmében ugyanis Románia hetenként kilencszáz darab sertést szállíthat ki Ausztriába tizennyolc aranykoronás kedvezményes behozatali vámmal, míg a többi kivitel 45 aranykoronás vám alá esik. A Bánságra eső rész 423 darab állat volt és a tagok vádjai szerint a vezetőség ezt a mennyiséget saját maga között osztotta fel. A kérdés körül nagy vita támadt, amelyet éles kifakadások tarkítottak, míg végül is a késő esti órákban Bruman bejelentette a vezetőség lemondását.

Ezután Christea Tiberiu dr., a földművelésügyi miniszter megbízottja vette át az elnöklést és felolvasta a tagok részéről hozzá befutott panaszokat a vezetőség szabálytalanságairól, majd annak a jegyzőkönyvnek a szövegét, melyet a vádakról felvett, majd közölte, hogy az elnök és a vezetőség lemondását tudomásul vette, egyben pedig kiírta az új vezetőségi választásokat. E célból a termelők és exportőrök két külön jelölő-bizottságot küldtek ki, amelyeknek jelölése alapján azután nagy izgalom között megválasztották az új vezetőséget. A termelők részéről megválasztott hét tag a következő: Christea Tiberiu dr., Cioban Aurel dr., Schmitz Ferenc dr., Petru Pavel, Wendel János, Farcasanu Vasile, Geng János. Az exportőrök részéről beválasztották a következő nyolc tagot: Tanzer Ferenc, Lupu Ioan, Haralamb, az aradi Frigex részéről, Iovanas Traian, Schmur Mátyás és Schmed János. Kooptált tagok: Popovici (Arad), Lyuba Seven. Póttagok: Corcea Radu, Lazarescu Miklós, Adam József a termelők és Kássing

Vilmos, Taran Traia, Percovatz Antal az exportőrök részéről. A tizenöttagú vezetőség fogja a legközelebbi ülésen megválasztani saját kebeléből az elnököt és alelnököt. Az elnök a tagok közhangulatából ítélve, minden valószínűség szerint Christea Tiberiu dr. lesz, akiben összpontosul a tagok bizalma.

Bizonytalanság a szeszmonopolium körül
 Októberig kell az érdekképviseleteknek eljuttatni észrevételeiket a miniszterhez

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszteriumban jelenleg lázasan dolgoznak a szeszmonopoliumról szóló törvénytervezet előkészítésén. Beavatott forrásból nyert értesülésünk szerint még nem történt döntés arra vonatkozólag, hogy a monopoliumot tulajdonképpen milyen formában valósítsák meg. Így például nem biztos, hogy csak a szeszfeldolgozást, vagy pedig mind a kettőt. Nem lehet tudni még azt sem hogy miképpen fogják komercializálni ezt a monopolit: külön intézményt állítanak-e fel, vagy pedig koncesszionálják. Argetoianut ebben a kérdésben egyetlen szempont vezet, visszaszerezni az államnak azon bevételeit, amelyeket a Garoflid-féle törvény következtében a szesznel elvesztett.

A miniszterium ma egyébként körlevelet intézett a Mezőgazdasági Kamarákhoz, a Kereskedelmi és Iparkamarákhoz, a Sfatul Negustoreschez és a többi érdekképviseletekhez, amelyeknek még annak idején elküldötte a szeszmonopoliumról szóló törvény tervezetét, hogy észrevételeiket október elsejéig juttassák el a miniszteriumba, mert ezen a dátumon túl beérkező észrevételeket a pénzügyminiszterium nem veheti figyelembe. A fenti rendeletből is az tűnik ki, hogy a kormány sürgősnél tartja a szeszmonopolium bevezetését.

Bárki mindent kap
 teljes megelégedésére és biztos jó eredményt ér el, ha most ősszel szükségletét jácint-, tulipán- és egyéb pompás virághagymákban hollandiából, továbbá füzélek-, virág- és mezőgazdasági magvált, növényeit, legnemesebb rózsáit MÜHLE ÁRPÁD oégnél, udvari szállító, magkereskedés és kertészeti telepén, TIMISOARA III/2. (Alapított 1875). szerzi be. - Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Kukoricamorzsoló-, répvágó-, szecskavágó-gépeket, kutszivattyukat, használt esztergapadokat, gyalu-, chapping-, furó-, malomhenger csiszoló- és rovátkoló-gépeket, „Ajax“ rugós kalapácsokat és egyéb gépeket, géplakatos szerzőségeket, készletben lévő árut és anyagot minden elfogadható árban árusít az
Aradi Vasipari R.-T. Arad.

BERLIN VICTORIA

Általános biztosító intézet részvénytársaság
BERLIN. Alapított 1853.

Az ilfovi törvényszéken 22/931 M. O. 82/931. szám alatt bejegyezve.
Biztosított tőke 1930-ban
 49,856.063.400 Lei
Tartalékok 1930-ban
 16,456.923.689 Lei
Befizetett alaptőke 120,000.000 Lei
 Köt mindennemű életbiztosítást a legelőnyösebb feltételek mellett.
 Romániai igazgatóság:
Bucuresti, Bul. Academiei 4.
 Telefon 348-79.

VEZERKEPVISELET:
 Arad és Hunyadmegyékre Hogoúus Antal. Tel. 3-68. ARAD, STR. BUCUR No. 18.
 Régebben kötött biztosításokra szívesen ad felvilágosítást. 8277

Az Iparkamarák a cégjegyzési határidő meghosszabbítását kérik. Az Iparkamarák mellett felállított cégjegyzői hivatalokról szóló törvény értelmében a már meglévő cégek kötelesek cégeiket október 10-ig bejegyeztetni, amely határidő lejártá után a be nem jegyzett cégeket a törvényben előirt pénzbüntetéssel sújtják. Ezen határidő rövid idő múlva lejár és az egyes kamaráktól beérkező jelentések szerint, igen sok helyen csak alig 50 százalékban tettek eleget a törvényben előirt cégjegyzési kötelezettségnek. Értesülésünk szerint több Kamara, illetőleg a Kamarák Szövetsége interveniált a kormánynál, hogy a cégjegyzési határidőt hosszabbítsák meg december 31-ig, mivel egyrészt a törvényt a kihirdetés után egy hónappal léptették életbe, másrészt pedig a be nem jegyzett cégek száma igen nagy és a mai gazdasági körülmények között súlyosan érintené a cégeket a pénzbüntetésekre vonatkozó rendelkezések alkalmazása.

NYILTER.
 A rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

Minden külön értesítés helyett.

Fájdalommal értesítünk mindenkit a ki őt ismerte és szerette, hogy

VASS JÓZSEF
 fakeskedő,
 az Ujarad és Vidéki Népbank h. vezérigazgatója,

1931. szeptember 27-én munkás életének 67. és boldog házasságának 34. évében rövid szenvedés után Aradon elhunyt.

1931. szeptember 29-én délután 3 órakor temetjük az aradi izraelita temető halottias házából.

Vass Józsefné Kohn Hermin özvegye, Dr. Vass Zoltán és neje, Vajda Andor és neje Vass Magda gyermekei, Vajda Tomi unokája, Dr. Vass Ignác, (Szeged), Hajós Gyuláné, (Budapest), Vass Ferenc (Budapest) testvérei.

Aradul-Nou, 1931. szeptember 28.

Aldás emlékeire!

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Apróhirdetések**LEVELEZÉS.**

Cirkot és cirokmagot
minden mennyiségben
vásárolok

ELEK GYÖRGY seprőgyár
Budapest, VI., Kartács-ucca 22.
Táviratcím: ELEKBESÉN.
Telefonszám: Budapest 921-12.

Dura-elemek és zsebtámpák
ragyban és kicsinyben
Rosenfeld Géza villany és rádió-
szereleinél, új Neuman-ház, Bulev. Reg.
Maria 9.

HÁZASSÁG.

SZERÉNYIGÉNYŰ keresztény árva-
leány ötvenhat hold földbirtokkal, házzal,
ferijezenne. Fényképe, címe NAGY
JENŐNÉL, Budapest, Rákóczi-ut ötven-
hét/B. 8054

KELLEMÉS megjelenésű urileány más-
félmillió lejt meghaladó hozománnyal
férjhezmenne. Megbízottja: NAGY JENŐ,
Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét/B. 8054

ALKALMAZÁS.

JOB, komoly nő, kisebb családnak el-
menne mindenek szakszónak, volt
Batthány-ucca 7. házfelügyelő. 8267

KERESÉK megbízható 13-14 éves fiút
jelölő alkalmazására. Cím az Aradi Köz-
löny kiadójában. 250

EGY jól főzítő tudó mindenek, könyvvel
és jó bizonyítvánnyal jelentkezhet Str.
Consistoriului No. 6. földszint, 8274

LAKÁS.

ERKELYES modern négyszobás, modern
háromszobás lakások kiadó. Bul. Carol
No. 70. 8273

NOVEMBER 1-re v. Erzsébet-köruti új
házban modern lakások kiadó. Cím az
Aradi Közlöny kiadójában. 8261

HAROM szoba, előszoba, fürdőszobás la-
kás azonnala kiadó. Cím Str. I. Popa
Russu (Lujza-u. 8.) 8276

MAGANHÁZ, ujonnan festett kétszoba,
konyha, villany bevezetve, külön egy-
szoba, konyha, nagy kert, azonnala,
esetleg okt. 15-re kiadó. Bővebbet v. Bo-
rona ucca 55. 800

EGY, ESETLEG KÉT különbejárta bu-
torozott szoba direk fürdőszobával, ele-
gáns, garantált tiszta, esetleg teljes el-
látással, október 1-re olcsón kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában: 400

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó.
Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-
mesternél. 200

KÉTSZOBÁ, konyhás 1-ső emeleti lakás,
a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az
Aradi Közlöny kiadójában.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen
közélszében 2 szoba, előszoba, konyhából
álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asz-
talos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren
kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 200

Magánház kiadó!

Egyszer kétszobás lakással, egy egy-
szobás lakás, nagy, világos műhely,
cementezett padlóval, nagy kerttel,
disznóló nagy szinnel, **november**
1-re kiadó. Str. Oltaz 172. 8216

VÉTEL ÉS ELADÁS.

JOKARBAN lévő sparhertét megvétele
keresek. Címeket az Aradi Közlöny ki-
adójába kérek. 250

KALYHÁK, perzsa, nutria, mormotta
bundák, boák, szőrme-darabok. perzsa-
szőnyegek, ebédők, hálók, szalon és
uriszobaberendezések, vitrin, tükrök, író-
asztalok, zongorák, hegedűk, festmé-
nyek, disztárgyak, storeok, függönyök,
kézimunkák, antik órák, asztalok, fotel-
rámak, gobelin kép stb. stb. eladók.

SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

Ruhák, kabátok festése és vegyítisztitása

Hospodár-nál új gépekkel a legmodernebb eljárással
Arad, Str. Troleseu (volt
Teleki-ucca) 13. legegyszerűbben s leggyorsabban

HUNGARIA**Nagyszálloda****BUDAPEST,**

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árk!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL“.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron
eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria
19., ház mesternél.

KERESÉK perssabuundákat, szőrme dara-
bokat felszőrmözéshez, perzsa és gyári
ebédők- és futószőnyegek, vitrineket,
komódokat, szalonokat, tonot székeket-
szobaberendezéseket, antik disztárgyakat.

SALGONÉ bizományi üzlete, Strada
Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

KITÜNO, jókarban lévő 3 Hltres vas-
bordók eladók. Cím az Aradi Közlöny
kiadójában. 200

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek
tisztítására kisebb tételben keresünk
megvételre. Cím az Aradi Közlöny ki-
adóhivatalában. 100

Czelnai Eszter

dietikus könyvekapható „Puritas”
turóüzem irodájában, v. Zrinyi-u.
6. szám és az összes könyvkeres-
kedésekben. Orvosok által ajánlva.
Mindenháztartásban nélkülözhetet-
len. Ara 140 lej. Vidékre utávét mellitt.

OKTATÁS.

NÉMETF, franciát felére leszállított ár-
ban tanítok, csoportokban is, volt Fábán
Gábor-ucca 1.

GYORSIRAS németül és magyarul, fran-
cia-német nyelvvoktatás rendkívül olcsón,
v. Weitzer-ucca 12., I. em. 8272

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sar-
kánál azonnala kiadó. Cím az Aradi
Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN, a lezorgalmasabb helyen
nagy üzlethelyiség azonnala kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-
templommal szemben

november 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 250

**Autótáblákat
szárító kályhában**

azonnal készít:

SONNENWIRTH cím-
festő
Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20.

KÜLÖNFÉLEK.

FÉRFISZOBÁ, esontszintű háló, modern
teljesen kifogástalan villanylámpa, pap-
lan párna, lenvászón ágymatrua telje-
sen új, férfi és női télkabátok olcsón el-
adók. Ugyanott egy különbejárta bu-
torozott szoba fürdőszobával október el-
sejére kiadó. Cím az Aradi Közlöny ki-
adójában. 500

Hirdetmény.

Tudomására hozzuk az érdekelteknek,
hogy Siria községben a szüret 1931. ok-
tóber 12-én lesz. Siria, 1931. szept. 28.
8286 Buda Mitru, elnök

HIRDESSÉN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny“-ben!**Rádió műsor.****KEDD, SZEPTEMBER 29.**

Bucuresti, 13. Gramofon. 13.50. Gramofon, 18. Du-
mitrescu zenekar; Könnyű és román zene. 20.20. Gra-
mofon. 21. Rádiózenekar. 22.15. Rádiózenekar folyta-
tása. — Budapest. 9.15. Szalonzenekari hangver-
se ny. 12. Déli harangszó. 12.05. A Mándits szalonzenekar hang
versenye. 4. Mesék a gyermekeknek. 5.30. Radosné
Bock Hilda bécsi dalokat énekel schrammelzenekiséret-
tel. 6.15. Francia nyelvvoktatás. 6.45. Parkas Jenő és c-
gányzenekarának hangversenye. 7.30. A m. Kir. Opera-
ház előadásának közvetítése. „Falstaf”. Vigopera. Majd
Az 1. honvédelőezred zenekarának hangversenye.
— Bécs. 11.30. Brunner zenekar. 12.40. Gramofon. 15.50.
Gramofon. 19.35. Az osztrák munkászenekar hangver-
se ny. 22.35. A bécsi szimfonikusok hangversenye. 22.
Tánczene. — Belgrád. 12.45. Rádiózenekar. 16. Gramo-
fon. 17. Hangostülközvetítés. 20. Rádiózenekar. 20.30.
Zágráb. 22.50. Gramofon. — Langenberg. 17. Hangver-
seny. 20. Operatrésztetek. 20.30. Rajnvidék-Westfalia
hangképsorozat. — Milano. 17. Gramofon. 19.15. Kön-
nyű zene. 21. Szimfonikus hangverseny. Vezényel: Pa-
relli. 22.30. Tánczene. — Páris. Radio-Paris. 20. Offen-
bach: A betyárok (Les brigands) c. operettje. — Prága.
11.30. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 17.20. Gramofon.
19.30. Fuvószene. 21. Rádiózenekar. — Riga. 16. Kéler
Béla öt nyitánya. — Róma. 17. Enek- és zenekari ver-
seny. 21.10. Gramofon. 21. A gondóriszka zenekara.

SZERDA, SZEPTEMBER 30.

Bucuresti, 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. Vegyes
és román zene. 20.20. Gramofon. 21. Hangverseny. 21.45
Bonis hegedűművész játéka. 22.15. Ciolac György zongor-
művész játéka. — Budapest. 9.15. A Weidinger-
szalonzenekar hangversenye. 12. Déli harangszó. 12.05.
Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangver-
se ny. 4.15. Lóvay József és Gyulay Pál. 5. A saját ott-
hon. 5.30. Hangverseny. 6.30. Olasz nyelvvoktatás. 7.
Tóth Imre emlékirataiból. A régi Nemzeti Színház. Szig-
ligeti Ede. 7.30. Bodán Margit magyar nótáestje Ma-
gyari Imre és cigányzenekarával. 8.30. A berlini rádióál-
lomás műsorának közvetítése. 10.15. Anny. Sobotta
hangversenye. Utána Gramofonhangverseny. — Bécs.
11.30. Machek zenekar. 16.00. Gr. 17.15. Mozart és Schi-
kaneder: A száznegyven éves Varázsfuvola. 18.50. Moz-
galom és zene. 19.30. Szimf. jazz. 22.30. Römisch zenek-
ar. — Belgrád. 11.35. Gramofon. 12.45. Rádiózenekar.
16. Gramofon. 17. Harmonika. 17.15. Rádiózenekar. 20.
Nemzeti dalok. 20.30. Berlin. 22. Harmonika. — Berlin.
17. Balogh Jancsi és zenekara. 18. Brahms hangver-
seny. 19. Mandólinverseny. — Hellsberg. 16.40. Tea-
zene. 18.30. Régi kamarazene. 20.30. Zárásig Berlin. —
Leipzig. 19.30. Áuber: Az ércparipa c. 3 felvonásos ope-
rája. 22.10-23.30-ig tánczene. — Milano. 17. Gramofon.
18. Hangverseny. 19.15. Könnyű zene. 20.45. Gilbert:
A mozicsillag operett. — Pozsony. 18.35. Halmos Syl-
via zongorajátéka. — Róma. 17. Könnyű zene. 20.10.
Gramofon. 21. Bellini: Norma 8 felv. opera.

**Bucurestibe utazó
olvasóink figyelmébe!**

Az „Aradi Közlöny“ Bucurestiben a
következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu“-val szemben (Str.
Regalan)

Calea Victoriei, Picadilly-kávéház
szemben

Calea Victoriei és Boulevardul Academiei
mindkét sarkán

„Athene Palace“ szállodával szemben
levő sarokbódében

„Grand Hotel“-lel szemben, a főposta
sarkán

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
felel.